

GŁOS WIELKOPOLSKI

Wydaje się od 16 lutego 1945

Nr 192 (1. 246)

Poznań, sobota/niedziela 6/7 września 1980

Cena 1 zł

Wyd. AB

Obrady Sejmu

Sprawozdawcy PAP relacjonują:

O godz. 10 pod przewodnictwem marszałka Sejmu Stanisława Gucwy rozpoczęło się pierwsze w sesji jesiennnej posiedzenie Izby.

W ławach Rady Państwa — jej członkowie z przewodniczącym Rady Henrykiem Jabłońskim; w ławach Rady Ministrów — członkowie gabinetu z premierem Józefem Pińkowskim.

Ścisłe zapelnione są łóże dziennikarskie i galeria dla publiczności, a także łóże dyplomatyczne.

Marszałek Sejmu poinformował Izbę, że od wielu miesięcy trwały rozmowy między Biurem Politycznym KC PZPR oraz prezydium NK ZSL i CK SD na temat zmiany usytuowania Najwyższej Izby Kontroli. W wyniku uzgodnień, kluby poselskie PZPR, ZSL i SD wystąpiły w wnioskiem do Prezydium Sejmu o zlecenie Sejmowej Komisji Prac Ustawodawczych przygotowania w tej sprawie ustawy konstytucyjnej oraz ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, przywracających podległość NIK Sejmowi. Wniosek podpisał przewodniczący klubów poselskich — poseł: Andrzej Werblan, Longin Cegielski oraz Piotr Stefański. W imieniu Prezydium Sejmu marszałek zaproponował przyjęcie tego wniosku i zlecenie przedłożenia przez komisję tych projektów ustaw Sejmowi do celu uchwalenia.

Sejm przyjął propozycję.

Następnie zabrał głos prezes

Rady Ministrów J. Pińkowski, który przedstawił informację o programie aktualnych działań rządu.

Wystąpienie A. Żabińskiego

Posel Andrzej Żabiński (PZPR), wyraził stanowisko Klubu Poselskiego PZPR wobec wydarzeń, które tak mocno wstrząsają dziś sumieniem i umysłami Polaków. Partia nasza — powiedział — będąc przewodnią siłą polityczną państwa jest współodpowiedzial-

na za wszelką cenę pozytywnych ocen powodowały groźne w skutkach samouspokojenie i postępującą dezorientację. Trzeba rzetelnie przeanalizować popełnione błędy. Trzeba uświadomić sobie i odpowiedzieć całemu narodowi, dlaczego, w którym miejscu słuszny program rozwoju Polski — na kreślony przez VI Zjazd naszej partii i skonstruowany pod przewodnictwem Edwarda Gierka — uległ w toku realizacji wypaczeniom i deformacjom. Partia już tę ocenę roz-

mów komisji rządowych z przedstawicielami strajkujących załóg posel zaakcentował, że było to zwycięstwo rozsądku nad emocjami, ducha zgody nad konfrontacją. Podobny klimat towarzyszył rozmowom z wszystkimi załogami, także z tymi, które nie przerywały pracy. Mówca podkreślił także, iż dyskusowanie o Polsce, o tym, co w niej dobre, a co złe w atmosferze spokoju i pracy jest ogromnie ważne szczególnie teraz, kiedy trzeba powiedzieć z całą stanowczością, że z dnia na dzień nie nastąpi poprawa w naszej gospodarce.

Posel A. Żabiński podkreślił, że partia stoi na stanowisku pełnego wykonania zobowiązań przyjętych przez rząd w rozmowach z przedstawicielami załóg robotniczych.

Akcentując, że porozumienia rządowe zawarte z międzyzakładowymi komitetami strajkowymi są swego rodzaju umową społeczną zobowiązującą obydwie strony, mówca podkreślił, że obydwie strony dążyć powinny do tego aby zapewnić warunki jej realizacji, tworzyć atmosferę spokojnej, niezakłóconej pracy, umacniać ład i porządek w zakładach produkcyjnych i instytucjach. Wspólnie musimy za pociągnąć próbę zakłócenia normalnego rytmu gospodarki i życia społecznego, a przede wszystkim umocnienie nierealnych postulatów. Nie służy to interesom klasy robotniczej i państwa. Trzeba stwierdzić z całą stanowczością, że to co było możliwe do załatwienia zostało załatwione, a mówiąc pełną prawdą — na pokrycie

Dokończenie na str. 2

Informację prezesa Rady Ministrów
Józefa Pińkowskiego o programie
aktualnych działań rządu
publikujemy na stronach 3, 4 i 5

na za dziś i jutro ojczyzny. Stanęliśmy — stwierdził poseł — w obliczu zjawisk społecznych, które na taką skalę i z taką siłą ujawniły się po raz pierwszy w naszej powojennej historii. Klasa robotnicza, która była, jest i będzie głównym twórcą i obrońcą socjalistycznego kształtu Polski przypominała ostro i gwałtownie, iż w działaniu na rzecz ogólnych wskaźników rozwoju zagubiony zostało wiele spraw ludzkich, że niedostatecznie był spełniany obowiązek zaspokajania elementarnych potrzeb ludzi pracy, że za mało słuchaliśmy ich głosów i opinii.

Błędna polityka informacyjna, nadmierne drobniagowe działania cenzury oraz lokalne i resortowe ambicje uzyskiwa-

poczęła, pogłębiła VI Plenum KC PZPR.

Mówca wyraził następnie przekonanie, że wszyscy są zgodni, iż w tym trudnym dla kraju okresie historyczną powinnością Sejmu jest wezwanie do rozważ. Powiedział przy tym: dyskutujmy o Polsce, o tym, co w niej dobre i złe w atmosferze spokoju. Okażmy, jak nieraz w historii, zbiorową świadomość, dojrzałość i instynkt państwowy. Rozliczmy się rzetelnie ze wszystkiego, co dzieje się w kraju, pamiętając jednakże, iż jest to nasz kraj własny, którego stabilność i pokój wewnętrzny są naszym wspólnym dobrem, którego powinniśmy zawsze strzec.

Nawiązując do porozumień, osiągniętych w wyniku roz-

Ze szkicownika wielkopolskiego

Rys. — K. Popiak

8 września mija 75 rocznica stracenia na stokach Cytadeli warszawskiej przez władze carskie wybitnego działacza polskiego ruchu robotniczego Marcina Kasprzaka.

Urodzony w 1860 roku w Czołowie niedaleko Kórnik, Marcin Kasprzak był jednym z organizatorów ruchu socjalistycznego w Wielkopolsce. Był także współzałożycielem II Proletariatu, działaczem robotniczym w Królestwie Polskim, członkiem SDKPiU-u. Aresztowany został w nielegalnej drukarni partyjnej w Warszawie — stawił żandarmom opór z bronią w ręku. Mimo strajków protestacyjnych robotników Warszawy, został stracony. W Poznaniu imię Marcina Kasprzaka noszą partyjne Zakłady Graficzne a także m. in. pokazany na rysunku — park na Łazarzu. W parku tym od roku 1963 stoi odlany z brązu pomnik wybitnego rewolucjonisty, dzieła poznańskich artystów-plastyków Anny Krzyżanickiej i Ryszarda Skupina.

35 rocznica Wietnamskiej Republiki Socjalistycznej

Koncert w Warszawie

Z okazji 35 rocznicy Wietnamskiej Republiki Socjalistycznej, w Teatrze Dramatycznym w Warszawie odbył się wieczór uroczysty koncert, zorganizowany przez Ogólnopolski i Stołeczny Komitet Frontu Jedności Narodu.

Odświętnie udekorowaną salę wypełnili przedstawiciele najwyższych władz, stołecznych zakładów pracy, organizacji społecznych i młodzieżowych, mieszkańcy stolicy.

W toku spotkania przemówienie wygłosił zastępca członka Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Emil Wojtaszek. Podkreślił on, że historyczne zwycięstwo narodu wietnamskiego uwiecznione zjednoczeniem kraju przyczyniło się do umocnienia pozycji sił socjalizmu, pokonania pu w Azji. Mówca stwierdził, że Polska, która niezmiennie udziela poparcia narodowi wietnamskiemu w walce o niepodległość, szczerze cieszy się z obecnego jego osiągnięcia w odbudowie kraju. (PAP)

Komunikat o chorobie i sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka

W dniu 5 września br. w godzinach rannych u pierwszego sekretarza Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Edwarda Gierka wystąpiły poważne zaburzenia czynności serca.

Konsylium lekarskie uznało za konieczne leczenie w szpitalu. Pacjent znajduje się w szpitalu pod troskliwą opieką specjalistów.

prof. dr hab. M. Siliński
prof. dr hab. D. Aleksandrow
prof. dr hab. W. Januszewicz
prof. dr hab. W. Hoffmannowa
doc. dr hab. W. Sadowska

Papież o rocznicy września 1939 roku

Przemawiając na cotygodniowej audycji ogólnej, odbywającej się na placu przed Bazyliką Św. Piotra, Papież Jan Paweł II 3 bm. przypomniał 41 rocznicę napaści hitlerowskiej na Polskę. W przemówieniu, wygłoszonym po polsku a adresowanym do przybyłych z kraju Papież nawiązał do ogromnych ofiar, jakie poniosła Polska w czasie II wojny światowej. (PAP)

Trwają jeszcze przerwy w pracy i strajki w niektórych zakładach

Nadal mamy do czynienia — jak wynika z informacji korespondentów PAP — ze sporadycznymi przypadkami strajków i przerw w pracy w różnych regionach Polski. Tu i ówdzie tła się lokalne konflikty między dyrekcjami a załogami. Tłem ich są często błędy w polityce socjalnej wewnątrz zakładów, niedocenywanie zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy, brak troski o kulturę i prawidłowe kształtowanie stosunków międzyludzkich. Część załóg jednakże strajkiem manifestuje solidarność z robotnikami Wybrzeża, którzy — jak wiadomo — po osiągnięciu porozumienia z komisją rządową, natychmiast powrócili do pracy.

W Białymstoku strajk objął

załogi Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego oraz przedsiębiorstw transportowych handlu wewnętrznego, kilku wydziałów zakładów „Fasty” oraz innych fabryk. Przystoje mają miejsce także w zakładach pracy Skierniewic, Piotrkowa Trybunalskiego, Tarnowa, Tarnobrzegu, gdzie strajkują kopalnie i zakłady przetwórcze siarki w Machowie i Jeziorku, Siedlcach, w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego PZL w Mielenie, w Fabryce Maszyn Żniwnych w Płocku.

Strajki potęgują straty, jakie poniosła już gospodarka, naruszając rytmikę pracy w innych przedsiębiorstwach.

PAP

Polsko — brazylijskie porozumienie gospodarcze

W dniach od 1 do 5 bm. przebywała w Polsce brazylijska delegacja gospodarcza. W trakcie pobytu w naszym kraju delegacja przeprowadziła rozmowy w Ministerstwie Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej na temat dalszego zwiększenia obrotów handlowych oraz rozszerzenia mecha-

nizmów finansowych służących temu celowi. Osiągnięto porozumienie w sprawie wieloletnich dostaw polskiej siarki do Brazylii w powiązaniu z dalszymi ułatwieniami finansowymi w zakupach brazylijskich surowców, półfabrykatów i produktów spożywczych. (PAP)

Pierwsze posiedzenie Komisji Kontroli Kosztów Utrzymania

4 bm. zebrała się w Warszawie na pierwszym posiedzeniu Związkowa Komisja Kontroli Kosztów Utrzymania powołana ostatnio, na XVI plenum CRZZ. W skład komisji wchodzi przedstawiciele zakładów pracy różnych branż i regionów kraju, naukowcy, działacze związkowi. Jak podkreślił, otwierając obrady, przewodniczący CRZZ Romuald Jankowski, powołanie komisji jest pierwszym krokiem w kierunku wyposażenia związków zawodowych w obiektywną, rzetelną wiedzę o rzeczywistości społecznej, o warunkach bytu ludzi pracy. Wyniki badań i analiz prowadzonych przez komisję pozwolą ruchowi zawodowemu na formułowanie własnego, niezależnego stanowiska w podstawowych kwestiach społecznych dzisiejszych i przewidywanych, uzbroją związki zawodowe w materiały i argumenty niezbędne do prawdziwie partnerskich rozmów z rządem, administracją państwową i gospodarczą.

Inauguracyjne posiedzenie komisji poświęcono ustaleniu głównych kierunków jej działania. Najważniejszym zadaniem komisji jest dokonywanie systematycznych ocen kształtowania się poziomu kosztów utrzymania. Chodzi o to, by uniknąć tu operowania danymi globalnymi, które z natury rzeczy wypaczają obraz rzeczywistości. Potrzebne są analizy uwzględniające strukturę wydatków różnych typów rodzin, różnych środowisk zawodowych i społecznych. Nie można poprzestać na analizach poziomu płac i cen, bowiem w niemniej szym stopniu na rzeczywiste koszty utrzymania rzutują warunki zakupów, dostępność konkretnych towarów i usług, rynki i struktura produkcji rynkowej. We wszystkich tych sprawach związki zawodowe mają możliwości zbierania bogatego, bardzo cennego materiału informacyjnego pochodzącego bezpośrednio z zakładów pracy, ze środowiska zamieszkania rodzin pracowników.

W taki sposób powinny powstać związkowe wskaźniki kosztów utrzymania, alternatywne w stosunku do oficjalnego i bardziej społecznie akceptowane. Muszą to jednak być wskaźniki proste i zrozumiałe dla załóg, ustalone w

sposób jawny, tak by opinia społeczna mogła ocenić wiarygodność tych danych.

Dyskusja nie pozbawiona była kontrowersji, ściślejsze w niej bowiem czysto teoretyczne i doraźnie praktyczne punkty widzenia. Zgłoszono szereg interesujących propozycji na przyszłość, m. in. rozwijania pod patronatem związku wym szerokiego społecznego ruchu ochrony interesów konsumenta, którego brak tak bardzo daje się odczuć w naszym życiu publicznym i społeczno-gospodarczym. Proponowano powołanie związkowego instytutu, który zajmie się badaniem warunków bytu ludności.

Za najpilniejsze jednak zadanie komisji uznano podjęcie intensywnych prac nad przygotowaniem stanowiska związków zawodowych wobec decyzji i programów, które mają być podjęte w niedługim czasie, w określonych już terminach. Chodzi tu zwłaszcza o ustalenie minimum socjalnego, a także o trafny wybór rekompensat wzrostu kosztów utrzymania, o podwyżki płac, emerytur i rent oraz zasiłków rodzinnych, o warianty skracania czasu pracy. (PAP)

Obrady Sejmu

Dokończenie ze str. 1

tych zobowiązań trzeba będzie jeszcze wspólnie, w ciężkiej pracy zarobić.

Mówca — w imieniu Klubu Poselskiego PZPR — pozytywnie ocenił konkretne przedsięwzięcia na najbliższy okres przedstawione przez pełniące obowiązki prezesa Rady Ministrów — Józefa Pińkowskiego. Jest zrozumiałe — stwierdził — że rząd nie może w trybie pilnym zaproponować pełnego programu uzdrowienia gospodarki i życia społecznego w kraju. Służ nie więc skoncentrował się na sprawach najpilniejszych.

Zwracając uwagę na to, iż najważniejszym dziś zagadnieniem w polityce społecznej jest zapewnienie normalnego zaopatrzenia rynku w artykuły zaspokajające elementarne potrzeby ludzi pracy, poseł stwierdził m. in., że realizacja zobowiązań państwa wymaga nowego spojrzenia na rynek towarów i usług. Gospodarka nasza potrzebuje większego porządku, lepszej organizacji, sprawniejszego zarządzania i sterowania. Potrzebujemy więcej konkretnych rozwiązań. Sedno sprawy leży dziś w tym, by szybko uruchomić działanie, by ludzie pracy wypełnili je materialną treścią.

Mówca skoncentrował następnie uwagę na kwestii związanej z unormowaniem sytuacji na rynku żywnościowym wskazując m. in. na rażące braki w zaopatrzeniu rolniczym w środki produkcji, materiały i opał. Trzeba wrócić do uchwały XV Plenum KC PZPR, wyeliminować błędne koncepcje i praktyki w pojęciu do potrzeb rozwojowych rolnictwa; uważamy — powiedział — że wszystkie działy gospodarki narodowej powinny świadomie zrezygnować z dużej części swych nakładów i środków na rzecz rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego. Nie możemy tutaj ograniczać się tylko do apelu o twórczość i bezwzględnie to wyegzekwować.

W kolejnej części swego wystąpienia poseł Andrzej Zabiniński podkreślił, że partia jest za gruntowną odnową związków zawodowych. Proces ten — powiedział — już się rozpoczął. Głos decydujący w tych sprawach należy do robotników, do wszystkich ludzi pracy.

Mówiąc o tym, że w ostatnich tygodniach uwaga opinii światowej była skierowana na Polskę, poseł A. Zabiniński stwierdził, że uświadamiało to nam, klasie robotniczej i całemu społeczeństwu słusność fundamentalnych zasad na jakich opiera się pokojowa polityka zagraniczna Polski Ludowej. Z tej drogi Polska nigdy i nikomu zepchnąć się nie pozwoli! Umacniać nasze państwo to święty obowiązek każdego Polaka, to rękojmią naszego autorytetu.

Wystąpienie B. Kusa

Posel Bernard Kus (ZSL) stwierdził, iż Stronictwo — sojusznik partii — weźmie aktywny udział w działaniach, które zmierzają do dalszej demokratyzacji życia społecznego, do rozwoju gospodarki żywnościowej oraz umacniania sojalizmu w naszym kraju.

Nawiązując do popełnionych w minionych latach błędów, poseł wskazał m. in. na fakty po dejmowania istotnych decyzji dotyczących ludzi pracy bez szerszych konsultacji, na nadmierny centralizm planowania i zarządzania, na niewłaściwe proporcje inwestycji. Zródłem najpoważniejszych ekonomicznych trudności dnia dzisiejszego stały się — kontynuował B. Kus — nierównomiernie rozłożone decyzje planowe, zwłaszcza z lat ubiegłych, oderwane od kształtowa-

nia cen i równowagi rynku. Istotną sprawą stało się również utrzymywanie systemów ekonomicznych — finansowych sprzyjających przerostom zatrudnienia i materiałochłonności.

Mimo wielu prób zmierzających do priorytetowego traktowania rozwoju rolnictwa i go spodarki żywnościowej, niemal każdy rok kończył się nie wykonaniem zadań w dostawach środków produkcji i produkcji końcowej netto rolnictwa. Powodem tego były nie tylko czynniki obiektywne. Głównym źródłem niepowodzeń było niedocenianie gospodarki żywnościowej w praktyce realizacji, był partykularyzm resortowy oraz brak zdecydowanej walki z nim. Po pełniono wiele błędów także w sferze zarządzania rolnictwem.

Najważniejszym problemem odnowy jest — podkreślił — dalsza demokratyzacja życia społecznego, prowadzona w sposób rozsądny i w ramach ustroju socjalistycznego. Odno wie tej musi towarzyszyć porządek społeczny i dyscyplina dotycząca wszystkich.

Reformie życia gospodarczego musi również towarzyszyć jednoznaczny rozdział uprawnień i obowiązków oraz od powiedzialności władz uchwalających i wykonujących, przy inspiratorskiej i kontrolnej funkcji czynników oraz in stytucji politycznych — wszystkich szczebli.

Doraźny program reform i zmian w polityce społecznej oraz gospodarczej państwa, przedstawiony przez premiera zawiera te działania, które w aktualnej sytuacji są możliwe i realne. Jest to program niezwykle trudny. Założone w nim cele osiągniemy jeśli realizowany on będzie konsekwentnie od zaraz i przez wszystkich. Ustosunkowując się do podstawowych założeń tego programu, poseł podkreślił, że na pełne poparcie zastępcę — powiedział — dalszych działań, proponując do uchwalenia następującym między innymi inwestycji i funduszu spożywcia, doskonalenia planowania i zarządzania. Słusznie wiele uwagi poświęca się temu, by planować realnie, by rzeczywiście konsultować plany zakładowe z zakładami, by zwiększyć samodzielność organizacji gospodarczych. Program rządowy zakłada — i jest to bardzo ważne — zaostrenie systemu kontroli w sferze produkcji materialnej.

Posel omówił następnie zagadnienia dotyczące rynku żywnościowego oraz rozwoju rolnictwa.

Partia opracowuje wspólnie z ZSL wytyczne w sprawie doskonalenia polityki rolnej. Chodzi o stworzenie praktycznych, a nie werbalnych warunków i ogólnospołeczny klimat do szybkiego rozwoju rolnictwa i produkcji żywności, przede wszystkim poprzez rozszerzenie udziału całej gospodarki narodowej, a zwłaszcza przemysłu, w lepszym zaspokajaniu potrzeb rolnictwa, przez tworzenie korzystniejszych, niż dotychczas warunków społecznych i ekonomicznych dla rozwoju produkcji rolnej we wszystkich jej sektorach, przez lepsze i bardziej zbliżone do konsumenta przetworstwo produktów rolnych tak, aby wszystko co wyprodukuje rolnictwo mogło być racjonalnie wykorzystane na rynku żywnościowym.

Wzrost produkcji żywności można osiągnąć, jeśli polityka rolna będzie konsekwentnie realizowana przez wszystkich, a więc rolników, administrację i przemysł. Sprawa podstawowa jest doskonalenie gospodarki ziemią; m. in. przeciw działaniu nieuzasadnionym przypadkom przeznaczenia dobrych gruntów na cele nierolnicze, przełamywanie barier formalno-prawnych w obrocie gruntami, szybsze wyrówny-

wanie różnic między sektorami i poszczególnymi gospodarstwami w poziomie zagospodarowania ziemi, a także rozszerzenie pomocy dla rolników, zwłaszcza młodych, dających do intensyfikacji i specjalizacji produkcji. Poseł wskazał na konieczność przywrócenia wysokiej rangi samorządowi wiejskiemu.

W chwili obecnej najważniejszą sprawą jest przywrócenie stabilizacji w kraju i rzetelnej pracy oraz pewności jutra. Do tego prowadzi przedstawiciele przez premiera zamierzenia rządu. W imieniu Klubu Poselskiego ZSL mówca zapewnił, że Stronictwo działające w sojuszu z PZPR, zrobi wszystko, w granicach swych możliwości, aby przedstawione zamierzenia były od zaraz realizowane.

Wystąpienie P. Stefańskiego

Mówca stwierdził na wstępie, że w ocenie Klubu Poselskiego SD doraźny program rządu jest rzeczowy, potwierdza zobowiązania przyjęte wobec komitetów strajkowych, a zarazem mówi wyraźnie o skali trudności gospodarczych. Tylko jednak skala powszechnego wysiłku będzie współdecydować o realności programu rządowego. Program tak dużego wysiłku musi być bilansowany. SD — oświadczył mówca — chce wspólnie, rzetelnie ten program realizować.

Oceniając obecną sytuację społeczno — polityczną w kraju poseł Stefański stwierdził, że nadal mamy do czynienia z kryzysem w stosunkach społeczeństwo — władza, utrzymują się związane z tą sytuacją niebezpieczeństwa. W atmosferze niepokoju trudno jest o dobre wyniki produkcji, a więc o środki tak potrzebne na poprawę naszej sytuacji materialnej. Łatwo jest natomiast o demagogię i zwykłą anarchię. Jest to wreszcie atmosfera sprzyjająca poczynaniom przeciwników socjalizmu. Dlatego trzeba nam nadal — wszystkim Polakom — tej samej świadomości i odpowiedzialności, co w dniach sierpniowych.

Potrzebna jest analiza przyczyn, które zrodziły protest ludzi pracy. Jednak tak samo ważne jest szybkie wyprzedzenie podstawowych wniosków z kryzysu zaufania. W najwyższej cenie jest obecna uczciwość. Musimy z całą stanowczością wydać walkę wszystkim nieprawym i pospolitym łajdakom. Choć tu o ludzi czerpiących korzyści ze sprawowania władzy, o ludzi w niezrozumiały sposób wyjętych spod kontroli, bogacących się z niewysokich przeciętnych pensji, ludzi jawnie lekceważących socjalistyczny porządek społeczny. W przeciwnym razie ogromna większość uczciwych, ofiarnych, rzetelnych pracowników państwowych i politycznych nie będzie w stanie wyzwać się spod ciężkiej nia posadzeń, krzywdzących uogólnień, a takie wyzwolenie jest konieczne.

Konieczny jest powrót do leninowskiej zasady: partia partia, rząd rządem, wyciąganie z niej wniosków, uwzględnianie obecnego stanu zaawansowania budownictwa socjalistycznego w Polsce i rozwój naszego społeczeństwa. W praktyce ta zasada powinna oznaczać sprawowanie kierownictwa politycznego za pośrednictwem organów przedstawicielskich — Sejmu i rad na rodowych — formułowanie wniosków i zadań dla rządu i administracji terenowej na forum organów przedstawicielskich w sposób jawny, w rzeczowej dyskusji. Konieczne jest następnie tak samo jawne, publiczne rozliczanie ze stawianych zadań.

Nawiązując do propozycji rządu dotyczących rynku mięsa poseł Stefański zapro-

nował, by nie czekać z rozważeniami wprowadzenia systemu racjonowania mięsa. Kartki z tym wszystkim co im towarzyszy są dużym złem. Jest to jednak mniejsze zło aniżeli stan obecny, w którym spora część ludzi poprzez kolejkę jest po prostu odcięta od możliwości zakupu mięsa.

W końcowej części wystąpienia poseł Stefański zgłosił propozycję, by razem z ustawami o związkach zawodowych oraz o samorządzie robotniczym trzeba rozpatrzyć ustawę o przedsiębiorstwie, a być może także ustawę o planowaniu.

Dyskusja

Posel Jan Szczepański (bezp.) wskazał, że w ogólnonarodowej dyskusji nad przyczynami i sposobami wyjścia z kryzysu — w której uczestniczą posłowie — obie te grupy zagadnień muszą być rozważane łącznie jeśli chcemy, aby środki podejmowane dla lepszego kształtowania polityki państwa w przyszłości były skuteczniejsze od tych, jakimi kierowały się partia i rząd w drugiej połowie lat siedemdziesiątych. W dalszej części wystąpienia poseł skoncentrował się nad politycznymi przyczynami kryzysu i zadeklarował — oferowaną już wielokrotnie — pomoc nauki polskiej w rozwiązywaniu zagadnień istotnych dla rozwiązania istniejącej sytuacji.

Posel Zdzisław Wydrzyński (PZPR): — Z uwagą — powiedział — wysłuchaliśmy wystąpienia premiera zapowiadającego oczekiwane zmiany w go spodarczej i społecznej praktyce naszego kraju. Jestem przekonany, iż w atmosferze dobrej pracy, zwiększonej odpowiedzialności wszystkich ogniw administracji wypracujemy środki potrzebne na realizację zapowiadanych reform gospodarczych, społecznych i socjalnych.

Posel Janusz Zablocki (bezp. Katolicko-Spoleczne Koło Poselskie „Znak”): zwrócił m. in. uwagę na potrzebę odzyskania przez Sejm jego konstytucyjnej roli, jako najwyższego organu władzy państwowej, reprezentującego „Rzeczpospolitą” w interesach społeczeństwa. Powiedział dalej, że zgłaszanie przez załogi robotnicze nowych postulatów ekonomicznych może być zgubne dla naszej gospodarki. Do najważniejszych zadań dnia dzisiejszego zaliczył przede wszystkim przywrócenie spokoju i ładu w całym kraju, powrót do rytmu codziennej pracy, odbudowanie niezbędnego zaufania społeczeństwa do władzy. Znajdujemy się na początku długiej, trudnej drogi; jej ciężar musi nieść cały naród — oświadczył poseł.

Kolejnymi mówcami w poselskiej dyskusji byli posłowie Tadeusz Maj (ZSL), Maria Budanowska (SD), Kazimierz Cupisz (PZPR), Kazimierz Marawski (bezpartyjny CHSS) i Karol Malecziński (bezpartyjny). Na tle najważniejszych obecnie problemów społeczno-gospodarczych naszego kraju i w kontekście przedstawionego Izbie programu działań rządu, posłowie nawiązali m. in. do złożonych spraw dalszego rozwoju rolnictwa, aktywizacji samorządu i działalności związków zawodowych, do zagadnień związanych z potrzebą przywrócenia zaufania między władzą i społeczeństwem, a także do szeroko rozumianej propagandy i działalności środków masowego przekazu.

Před przerwą ostatni przemawiali posłowie: Antoni Setta (PZPR), który omówił rolę i zadania związków zawodowych, zwłaszcza w zakresie ochrony interesów ludzi pracy oraz Janina Szczepańska (ZSL), która poświęciła swe wystąpienie osobistym refleksjom i wnioskom z pracy poselskiej w środowisku wiejskim.

W momencie oddawania „Głosu” do druku dyskusja w Sejmie trwała.

Kolejny dzień pracy

* Trwa odrabianie zaległości * Realizacja planowych zadań

Oto garść napływających od korespondentów terenowych PAP informacji dotyczących tematyki kolejnego dnia pracy kraju:

W stoczniach Trójmiasta praca przebiega już w normalnym rytmie. Załatwiane są sprawy z pakietu robotniczych postulatów. Do ich realizacji przystępuje się coraz bardziej zdecydowanie i bez zniecierpliwienia.

Dzięki wzmocnieniu wysiłkowi w Stoczni im. Komuny Paryskiej w Gdyni pierwsze trzy sekcje prototypowego promu opuściły już wydział K-2 i są na etapie malowania. Trwają też intensywne prace przy samochodowcu ro-ro o nośności 17 800 ton budowane go w drugim suchym doku. Do zrobienia pozostało jeszcze około 20 sekcji pokładów unoszonych, co pozwoli całkowicie zakończyć prace prefabrykacyjne przy tej jednostce. Trwają też prace wyposażeniowe na innych stawkach m. in. na podobnym „ro-ro-wcu”, który w tych dniach zostanie poddany próbom na uwięzi.

Zaległości odrabiane są także w Stoczni Północnej im. Bohaterów Westerplatte. Tutaj kadłubowcy 2-tygodniowo we późniejszym tempie odrabiali w kilka dni i już 9 bm. zwodować zaległą jednostkę: drugie go trawlera — przetwórnę z serii B-407.

Mankamentem występującym w stoczni jest niezbyt sprawne jeszcze zaopatrzenie materiałowe i kłopoty z terminowym wykonawstwem pewnych podzespołów przez załogi przedsiębiorstw kooperujących ze stocznią.

Nadal pomyślne wyniki przeładunkowe uzyskują portowcy Trójmiasta. Przez ostatnie dni, dobowe przeładunki przekraczają 140 000 ton. Doskonałe układa się współpraca portowców z PKP. Reperowanie z porządkami blokującymi wyjazd z portów, rozpoczęło już normalną pracę przyjmując nowe składy i bez przeszkód wysyłając transporty w głąb kraju.

Zaloga Warszawskich Zakładów Telewizyjnych w pełni wykonała plan ilościowy i wartościowy za 5 miesięcy. Wyprodukowano większą niż zakładano liczbę telewizorów 24-calowych, ograniczając jednocześnie produkcję odbiorników z mniejszym ekranem, na które jest mniejszy popyt. Wykonanie zadań mogłoby być nawet wyższe, gdyby nie znaczna liczba godzin przestoju, spowodowanych brakiem odpowiednich materiałów i podzespołów. Tylko z tego tytułu nie dotarło do sklepów ponad 10 000 telewizorów.

Zaloga Łódzkiej Zakładów Przemysłu Pasmanteryjnego „Lenta” mimo urlopów, sierpniowych zadań rynkowych i eksportowych zrealizowała w stu procentach. Uruchomiono też produkcję kilku nowych — uzupełniających zaopatrzenie rynku — wyrobów, m. in. chust i szalików z anilany i taśm firankowych. Obecnie załoga „Lenty” niecierpliwie czeka na gumę z importu, której zapasy w fabryce są już na wyczerpaniu.

Taśmy montażowe Zakładów Urządzeń Komputerowych „Mera-Elzab” w Zabrzu opuściło 5 bm. 12 monitorów ekranowych do polskich mini-komputerów „Mera-400”, na które czekają odbiorcy krajowi. Tego dnia wysłano za granicę trzy systemy monitorowe do maszyn cyfrowych z serii „Riad” oraz dwadzieścia zestawów dziurkarko-czytników taśm papierowej.

Dobry rytm pracy obserwuje się w ostatnich dniach w zakładach przemysłowych Włocławka. Np. w Kujaw-

skich Zakładach Koncentratów Spożywczych odrabiane są opóźnienia, spowodowane brakiem importowanych surowców. Ostatniej doby do sklepów w całym kraju wyeksportowano z fabryki kilkadziesiąt ton rozmaitych wyrobów spożywczych, m. in. deserów oraz przypraw do potraw, budyni, artykułów cukierniczych. W szybkim tempie przygotowywany jest program modyfikacji technologicznych, przewidujący zastępowanie surowców importowanych krajowymi.

W Zespole Portowym Szczecin-Swinoujście — od czasu wznowienia pracy przeładowno już 370 000 ton towarów, w tym około 40 procent węgla oraz znaczne ilości rudy, fosforytów i apatytów. Ogółem przyjęto ponad 30 statków krajowych i zagranicznych, a ponad 40 opuściło portowe nabrzeża mając na pokładzie ładunki eksportowe. M. in. w piątek opuścił port statek m/s „Ziemia Wielkopolska” z ładunkiem węgla.

Ponad 100 kompletów mebli pokojowych typu „Rena-Piast”, 90 kompletów mebli pokojowych typu „Bieszczady”, 30 kompletów mebli kuchennych „San”, około 300 łóżeczek dzieciennych — to niektóre dobowe zadania Rzeszowskich Fabryk Mebli, obejmujących zakłady wytwórcze w Sędziszowie Młp., Strzyżowie i Wiślokiem, Kolbuszowej i Przemyślu. Zadania te realizowane są rytmicznie i w pełni, nawet z pewnymi nadwyżkami, co pozwoliło do końca sierpnia osiągnąć zaawansowanie realizacji planu III kwartału w ponad 70 procentach. Również we wrześniu produkcja przebiega bez zakłóceń i dzień nie zadania realizowane są w pełni, choć w chwili obecnej zakłady nie dysponują już zbyt dużymi zapasami materiałów i surowców.

Trwa intensywna realizacja wniosków i postulatów zgłoszonych przez załogi robotnicze fabryk i przedsiębiorstw Pomorza. Np. działający przy województwie bydgoskim zespół rozpatrzył już wszystkie zgłoszone wnioski. Wiele z nich zostało pozytywnie załatwionych, inne przekazano do decyzji władz centralnych.

Zespół wojewódzki analizuje także bardzo wnikliwie możliwości zwiększenia budownictwa mieszkaniowego oraz usprawnienia komunikacji w Bydgoszczy.

Jednocześnie w licznych fabrykach i przedsiębiorstwach Bydgoszczy trwa prawdziwy „wyscig z czasem”. Dzielne plany produkcji są niejednokrotnie przekraczane. Np. w Bydgoskiej Fabryce Narzędzi — „Befama”, wytwarzającej pilniki potrzebne głównie w składowym warsztacie rzemieślniczym, od kilku dni produkuje się systematycznie o prawie 2000 pilników więcej niż wynika to z nakreślonych zadań. Pilniki z Bydgoszczy cechuje wysoka jakość; eksportowane są one do ponad 40 krajów.

Zaloga Huty im. Cedlera w Sosnowcu 5 bm. zrealizowała w pełni swoje zadania produkcyjne. W ciągu dwóch zmian roboczych hutnicy wyprodukowali prawie 1500 ton wyrobów walcowanych najwyższej jakości. Wyroby sośnieńskich metalurgów służą m. in. górnictwu, motoryzacji, przemysłowi meblarskiemu i wielu innym działom gospodarki. Doświadczona kadra hutników „Cedlera” zarówno w starych wydziałach, jak i w tych, które w ostatnim czasie zostały wyposażone w najbardziej nowoczesne urządzenia, osiąga dobre rezultaty. (PAP)

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPOŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”; POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA 19

Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań
Redaguje kolegium:

Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejsierowicz, (zastępca red. naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofka, Zdzisław Kondziara, Zygmunt Rol, Zbigniew Sek.

Wydawca: Kombinat Wydawniczo-Kolportażowy RSW. Telefon: 500-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat red. naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacyjny 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73, 453-31. Biuro ogłoszeń: Grunwaldzka 19, 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: PZG im. M. Kasprzaka Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmuje oddział RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty; na miesiąc 26 zł, kwartał (78 zł), półrocze (156 zł), rok (312 zł). Indeks nr 35028. T-4

Program aktualnych działań rządu

Obywatelu Marszałku!
Wysoki Sejmie!

Informacja prezesa Rady Ministrów — Józefa Pińkowskiego

Pełnienie obowiązków prezesa Rady Ministrów zostało mi powierzane przed niespełna dwoma tygodniami w wyjątkowo trudnej chwili, gdy szczytowoemu zastrzeżeniu uległy w kraju nastroje społeczne nie zadowolone. Dziś stałem przed obywatelami posłami przenikniętymi poczuciem wielkiej odpowiedzialności, aby zdać sprawę z tego co rząd już uczynił i przedstawić zamierzenia na najbliższy okres.

Obecne posiedzenie Sejmu odbywa się już w atmosferze pewnego odprężenia. Osiągnięte porozumienie z komitetami strajkowymi — społeczeństwo przyjął z wyraźną ulgą i z nadzieją, że znajdziemy wyjście z obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej, że rozwiążemy powstałe trudności. Dążyliśmy do tych porozumień cierpliwie i konsekwentnie, kierując się nadrzędnym interesem narodu i dobrem Polski Ludowej, wychodząc na przeciw życiowym potrzebom ludzi pracy. Potwierdziła się w tych dniach raz jeszcze, ugruntowana w naszym społeczeństwie prawda, iż nie ma w Polsce takich spraw — choćby były one najtrudniejsze — aby nie można było ich z poczuciem odpowiedzialności rozważyć i rozwiązać. Pod jednym warunkiem, że wszyscy i wszędzie kierować się będziemy dobrem narodu i jego socjalistycznej ojczyzny. Jest to nasz wspólny dom, o którego trwałość i pomyślność troszczyć się musimy wszyscy.

Kraj nasz na drodze socjalistycznego rozwoju osiągnął ogromny postęp. Każdy, kto obiektywnie patrzy i ocenia, nie może temu zaprzeczyć. Są warunki ku temu, aby pomnażać nasz wspólny, narodowy dorobek, usuwając to, co jest złe w naszym życiu, ugruntowując zasady sprawiedliwości społecznej, jednocześnie wysiłki w rzetelnej, sumiennej pracy, podejmując realne i konsekwentne działania dla usprawnienia funkcjonowania naszej gospodarki.

Powrót kraju do normalnego życia i pracy — społeczeństwo wita z zadowoleniem i oczekiwaniami na rychłe usunięcie przyczyn, które doprowadziły do tej wyjątkowo trudnej sytuacji. Powiedzmy sobie w tym miejscu otwarcie i szczerze, iż dążąc do tego celu, do zapewnienia warunków dalszego postępu znajdujemy się dziś na początku nowej drogi, drogi długiej i najeżonej wieloma przeszkodami. Mamy świadomość tego, jak wiele trzeba w naszym kraju zrobić, jak wiele zmienić, aby przetrwać i osiągnąć, jak sobie życzymy, dobro i rozwój. Dziś sprawę do pilnego rozwiązania w naszej ojczyźnie jest więcej niż wczoraj. Możemy i musimy podjąć je wszyscy, bo nikt nas, Polaków, w tym nie wyręczy.

W całym społeczeństwie toczą się gorące dyskusje nad sposobami wyjścia z obecnej sytuacji. Powszechne jest oczekiwanie na zrozumiałe dla wszystkich i realny program rozwiązywania narosłych problemów.

Wstępnej oceny wydarzeń oraz powstałej sytuacji dokonały IV i V plenarne posiedzenia Komitetu Centralnego PZPR. Wskazywały one na konieczność dokonania zwrotu w polityce społeczno-gospodarczej, odbudowy zaufania społeczeństwa do władzy, nakreśliły główne kierunki rozwiązania nagromadzonych problemów społecznych i ekonomicznych. Problemów, jakie wystąpiły w naszym kraju.

Rada Ministrów, w zmienionym składzie, przystąpiła do zasadniczej przebudowy programu swojej pracy. Przygotowanie kompleksowego programu działań długofalowych wymaga jednak czasu. Niezbędne są po temu pogłębione analizy i oceny. Bez nich niemożliwe jest opracowanie prawidłowych wniosków, trafne określenie dalszych kierunków roz-

woju. Dlatego też program taki rząd przedstawi obywatelom posłom wraz z projektem Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego na rok 1981 na przełomie listopada i grudnia bieżącego roku.

Dziś przede wszystkim pragnę przedstawić Wysokiej Izbie, jakie doraźne działania rząd podejmuje i zamierza podjąć w celu poprawy niezwykle trudnej i złożonej sytuacji gospodarczej, w celu rozwiązania najbardziej nagromadzonych problemów społecznych.

Naczelną zasadą naszego działania będzie konsekwentne przestrzeganie priorytetów społecznych. Przywrócimy im należną rangę w pracy rządu oraz w pracy całej administracji państwowej i gospodarczej. Będziemy dążyli, aby dostosować wydatki do potrzeb i możliwości cele społeczne stawały się ważnym czynnikiem pobudzającym socjalistyczny rozwój Polski, aby stanowiły motywację do aktywnego współuczestnictwa ludzi pracy w formułowaniu i realizacji programów rozwojowych kraju.

Politykę społeczną będziemy kształtować w oparciu o pogłębione analizy potrzeb i odczuć społeczeństwa. Dlatego określamy nasze najbliższe zadania dokonywaniem wniosków z dyskusji przedjazdowej, wynikających z uchwał VIII Zjazdu partii, a także analizy wniosków zgłoszonych w kampanii wyborczej do Sejmu i wojewódzkich rad narodowych oraz spraw podjętych przez związki zawodowe. Z całą powagą przeanalizujemy wnioski załóg robotniczych wysuwane w ostatnim okresie. Komisje rządowe zawaryły z komitetami strajkowymi znane porozumienia. Zasady tych porozumień zostały zapobiegawczo przez V Plenum KC PZPR. Rząd będzie dążył do należytej realizacji tych porozumień w imię dobra społecznego i dobra kraju. Oczekujemy od załóg zakładów pracy i ich przedstawicieli, że w równym stopniu dotrzymają przyjętych na siebie zobowiązań, zwłaszcza odrobienia strat produkcyjnych i lepszej pracy.

Chcę przy tym powiedzieć, że regulowanie spraw społecznych i socjalnych, w myśl tych porozumień, będzie obejmowało ogół zatrudnionych z uwzględnieniem specyfiki branż i zawodów.

Chciałbym przedstawić Wysokiej Izbie sposób rozwiązywania problemów w zakresie płac i spraw socjalnych.

Zgodnie z zapowiedziami, będziemy sukcesywnie kontynuować zapoczątkowane w lipcu br. podwyżki płac różnych grup pracowników. Do tychczas objęto nimi już ponad 3 mln zatrudnionych w gospodarce społecznej. Dalsze podwyżki płac obejmować będą stopniowo wszystkie grupy zawodowe i zostaną rozłożone w czasie tak, aby ich wprowadzenie zakończyć w czerwcu przyszłego roku. Żadna grupa zawodowa nie zostanie przy tym pominięta. Mówiąc o podwyżkach, myślimy również o tak ważnych społecznie grupach zawodowych, jak nauczyciele, pracownicy służby zdrowia i handlu, kolejarze i pracownicy transportu.

W pierwszej kolejności podwyżki płac otrzymają te grupy zatrudnionych, które w ostatnich latach miały najniższe wzrosty bądź nawet spadek płac realnych. W polityce podwyżek płac kierować się będziemy zasadą poprawy proporcji wynagrodzeń między różnymi grupami zawodowymi.

Będziemy również dążyć do zmniejszania rozpiętości pomiędzy płacą najniższą a najwyższą. Dlatego też z dniem 1 stycznia 1981 r. podniesiemy o 400 zł, tj. do poziomu 2400 zł płacę najniższą. Uważamy także, że w ramach dokonywanych podwyżek należałoby uwzględnić przede wszystkim pracowników o placach niższych. Zwracamy się do związków zawodowych i kierownictwa zakładów

pracy, aby dokonując podwyżek kierowali się tą właśnie intencją. Podnosząc płace porządkować jednocześnie będzie my systemy płac dążąc do maksymalnego ich uproszczenia oraz ściślejszego wiązania z efektami pracy.

Dla złagodzenia skrajnych rozpiętości płac i innych dochodów rząd podejmie działania zapobiegające powstawaniu dochodów nadmiernych, odbiegających w sposób rażący od przeciętnego poziomu, zwłaszcza dochodów nieuzasadnionych rzeczywistym wkładem pracy. Jest to zgodne z powszechnym odczuciem sprawiedliwości społecznej. Będziemy się kierować tą zasadą w polityce socjalnej i plac, a także odpowiednio w polityce podatkowej.

W polityce socjalnej udzielimy w pierwszym rzędzie pomocy rodzinom gorzej sytuowanym, zwłaszcza wielodzietnym. Z dniem 1 stycznia 1981 roku zapoczątkujemy reformę zasiłków rodzinnych.

Będzie to reforma o doniosłym znaczeniu dla życia wielodzietnych rodzin. Wysokość zasiłków będzie zróżnicowana w zależności od poziomu dochodów na osobę w rodzinie oraz od liczby dzieci w rodzinie. Kierując się troską o rodziny gorzej uposażone, w pierwszym etapie podwyższymy zasiłki tym rodzinom, których dochody nie przekraczają 2000 zł na osobę. Dokonywać sukcesywnie podwyżek zasiłków rodzinnych do 1983 roku ujednolimy ich stawki dla wszystkich grup społeczno-zawodowych. Reforma zasiłków rodzinnych obejmie również podwyższenie świadczeń na niepracującą żonę.

Poprawimy sytuację materialną emerytów i rencistów, których znaczna część żyje na daleko skromnych warunkach. Podwyżki emerytur i rent zróżnicujemy w zależności od roku, w którym zostały przyznane tak, aby sprawiedliwie wyrównać wzrost kosztów utrzymania. Proponujemy się ustalić je w kwotach bezwzględnych, jednolitych dla wszystkich świadczeń przyznanych w danym roku, co pozwoli podnieść w największym stopniu renty i emerytury najniższe. W pierwszym etapie, od 1 stycznia 1981 roku, podwyższymy emerytury i renty starszego portfela, przyznane do 1975 r. włącznie, a najniższe świadczenia emerytalne zostaną ustalone na poziomie 2100 zł. Nie przewidujemy podniesienia rent i emerytur szczególnie wysokich.

Kolejne regulacje, których zakończenie przewidujemy w 1983 roku, obejmą pozostałych rencistów i emerytów. Podwyższymy dodatki na żony emerytów i rencistów w rodzinach o niższych dochodach, przynajmniej również specjalny dodatek na żony zaliczone do I grupy inwalidów.

Od 1 stycznia 1981 roku zmienimy przepisy o funduszu alimentacyjnym z zamiarem udzielenia większej pomocy matkom samotnie wychowującym dzieci. W wyniku tego podniesiona zostanie wysokość świadczeń alimentacyjnych oraz wzrośnie liczba matek do nich uprawnionych.

W celu przeciwdziałania nieuzasadnionym podwyżkom kosztów utrzymania rząd zwiększy kontrolę nad ustalaniem cen. Pragnę potwierdzić, że ceny mięsa i jego przetworów zostały zamrożone do jesieni przyszłego roku. Rząd będzie kontrolował kształtowanie się cen podstawowych towarów i usług, mających istotny wpływ na poziom życia rodzin pracowniczych. W tym celu sporządzona została, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, lista tych towarów i usług, których ceny od 1 października br. ustalone będą centralnie przez Państwową Komisję Cen. Projekt uchwały Rady Ministrów w tej sprawie przekazaliśmy już związkom zawodowym w celu zebrania opinii ludzi pracy.

Zaostrzymy jednocześnie kontrolę cen ustalanych przez przedsiębiorstwa i sektor prywatny.

Chroniąc poziom życia społeczeństwa będziemy jednocześnie podejmować działania dla kształtowania zdrowej struktury cen, uwzględniającej koszty produkcji, wymogi gospodarności i rachunku ekonomicznego.

Doskonaląc będziemy metody oceny kosztów utrzymania. Odpowiednie zadania w tej mierze postawiliśmy już przed Głównym Urzędem Statystycznym. Równolegle niezależne analizy prowadzić będą instytuty naukowe. Szczególnie liczymy w tym względzie na opinie związków zawodowych. Wyniki tych badań będą stanowiły podstawę do podejmowania decyzji dotyczących płac, rent i emerytur, stypendiów oraz cen. Tak jak wszyscy ludzie pracy jesteśmy zainteresowani obiektywną oceną kosztów utrzymania, gdyż stanowi to niezbędną przesłankę prawidłowych rozstrzygnięć w sferze polityki społecznej państwa.

Rząd, w porozumieniu ze związkami zawodowymi, zleci odpowiednim organom i placówkom naukowym określenie minimum socjalnego. Stanowić będzie ono podstawę podejmowania decyzji w zakresie najniższych płac i świadczeń społecznych, a także uprawnień do korzystania z funduszu socjalnego i mieszkaniowego oraz ubiegania się o inne świadczenia.

Wiele uwagi w dyskusjach poświęca się sprawie wolnych sobót. Nie jest to problem nowy, rozważamy go już od dłuższego czasu. Jest to bowiem sprawa złożona, zwłaszcza teraz gdy liczy się każda godzina pracy. Chcemy jednak wyjść naprzeciw postulatom ludzi pracy. Dlatego też rząd proponuje wprowadzenie w 1981 roku wszystkich wolnych sobót dla ogółu zatrudnionych i skrócenie tygodniowego czasu pracy do 42,5 godziny, z uwzględnieniem przysługujących przerw śniadaniowych. Dla zatrudnionych w 4-brygadowym systemie organizacji pracy i innych systemach pracy zmianowej, konieczne będzie przyjęcie odmiennych rozwiązań ale zgodnych z generalną zasadą skracania czasu pracy. Konieczne będzie również wnikiwe rozpatrzenie form skracania czasu pracy i ustalania dni wolnych dla tych zatrudnionych, których działalność wiąże się z obsługą społeczeństwa, jak np. pracownicy handlu, gastronomii, komunikacji, łączności, służby zdrowia i inni.

Nie proponujemy przesądzać tej sprawy dzisiaj. Formułując propozycje w tej mierze pragniemy przedstawić je pod dyskusję przed podjęciem ostatecznych decyzji.

Rząd zwraca się więc do związków zawodowych, do wszystkich ludzi pracy o rozważenie tej sprawy.

Musimy brać przy tym pod uwagę, że wprowadzenie wszystkich wolnych sobót wymagać będzie odpowiedniego wzrostu wydajności pracy. Nie można bowiem dopuścić, aby skrócenie czasu pracy spowodowało zmniejszenie produkcji towarów i usług.

W celu wdrożenia zapowiedzianych zmian w systemach placowo-socjalnych, jak też w wymiarze czasu pracy, przystępujemy do końca br. projekty nowelizacji Kodeksu Pracy i innych aktów prawnych.

Rząd wnikiwie rozpatrzył postulaty załóg robotniczych i w porozumieniu ze związkami zawodowymi przedstawi ich rozwiązania. Dotyczy to między innymi świadczeń dla kobiet przerywających pracę w celu wychowywania dzieci do lat 3, zasad tworzenia i wykorzystywania funduszy socjalnego i mieszkaniowego,

poprawy zaopatrzenia w odzież ochronną i roboczą, warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wysoka Izbo!

W pracach rządu uwagę koncentrujemy obecnie na poprawie zaopatrzenia rynku. Jest to sprawa niezwykle interesująca społeczeństwo, zwłaszcza kobiety pracujące.

Konsumpcja wynikająca z naszego socjalistycznego stylu życia jest, jak wykazują doświadczenia, istotną siłą napędową rozwoju. Rzecz w tym, że w naszej obecnej sytuacji występuje tu wiele ograniczeń. Musimy więc rozwiązywać ten problem na miarę naszych realnych możliwości.

Podjęliśmy już konkretne decyzje, aby zwiększyć jeszcze w bieżącym roku dostawy towarów na rynek. Przed wszystkim pragniemy zająć się zaopatrzeniem rynku żywnościowego. W tym celu lepiej wykorzystamy własną bazę surowcową i zdolności przetwórcze. Postawiliśmy odpowiednie zadania przed przedsiębiorstwami przemysłu rolnospożywczego oraz organizacjami spółdzielczymi.

Zobowiązaliśmy władze terenowe do zagospodarowania wszystkich lokalnych rezerw poprawy zaopatrzenia rynku, zgromadzenia wystarczających zapasów na zimę ziemniaków, owoców, warzyw i ich przetworów.

Podjęliśmy decyzję o zwiększeniu produkcji i dostaw takich artykułów, jak: mąka, przetwory mączne, kasze, tłuszcze roślinne, których nie powinno zabraknąć w sklepach. Licząc się z gorszymi zbiorami buraków cukrowych, a tym samym niższym, niż planowano, poziomem produkcji cukru, rząd postanowił przywrócić powszechność sprzedaży cukru na bony, aby zapewnić w ten sposób każdej rodzinie możliwość jego zakupu.

Nie mamy możliwości zwiększenia dostaw mięsa na rynek z własnej produkcji. Dlatego też podjęliśmy decyzję o dokonaniu uzupełniającego zakupu mięsa za granicą. Pozwoli to do końca bieżącego roku utrzymać jego dostawy na poziomie roku ubiegłego. W tym czasie przeprowadzimy analizę możliwości zaopatrzenia w mięso w roku przyszłym i zaproponujemy działania, zmierzające do porządkowania i stabilizacji rynku mięsnego. Jesteśmy, tak jak ogół ludzi pracy, za uporządkowaniem tego zagadnienia. Nie jest to, jak wiadomo, łatwe. Problem mięsa, jego produkcji i spożycia narastał przecież przez wiele lat.

W roku bieżącym zaimportujemy uzupełniającą niektóre artykuły żywnościowe. Zdajemy sobie sprawę z tego, że wszystko to nie zaspokoi w pełni potrzeb ludności, ale na większy import ze względów płatniczych w obecnej chwili nas nie stać.

Podjęliśmy również decyzję o zwiększeniu dostaw na rynek niektórych artykułów przemysłowych o podstawowym znaczeniu dla życia rodzin. Dlatego też, wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, przyspieszamy przekształcanie struktury produkcji, zmniejszając wytworzenie dóbr inwestycyjnych, a wygospodarowane surowce i materiały skierujemy do branż produkujących towary na potrzeby rynku.

Głębsze zmiany w strukturze produkcji będą możliwe w roku 1981 i w latach następnych.

Pragniemy szybciej rozwijać przemysł drobny i tworzyć do godne warunki dla rzemiosła. Będziemy konsekwentnie realizować wypracowaną, wspólnie przez PZPR i SD politykę rozwoju rzemiosła i usług. Działając tym zapewnimy korzystne i stabilne warunki rozwojowe. Sądzimy bowiem, że drobna wytwórczość i rzemiosło może być w o wiele większym stopniu niż dotychczas czynnikiem stabilizacji rynku,

jego wzbogacania o społecznie niezbędne towary i usługi.

Łącznie, decyzje zwiększające import, ograniczające eksport oraz zwiększające krajową produkcję rynkową, pozwolą do końca bieżącego roku powiększyć dostawy towarów na rynek o około 25 do 30 mld złotych. Wpływie to na pewną poprawę sytuacji na rynku, chociaż problemów rynkowych nie rozwiąże.

Pełne wykonanie przedstawionego programu zwiększenia dostaw rynkowych ma szczególne znaczenie, zwłaszcza teraz, gdy dokonujemy poważnych podwyżek płac. O tym, czy podwyżki płac i świadczeń społecznych, czy wypłaty z tego tytułu pieniędże będą miały realną wartość zdecydują przede wszystkim efekty produkcyjne, a prościej mówiąc, wzrost produkcji rynkowej i usług.

Toteż sprawą najważniejszą jest jak najszybsze przywrócenie rytmiki produkcji i dyscyplinowanej pracy, jak najlepsze wykonanie tegorocznych zadań w gospodarce, maksymalne odrobienie strat, jakie powstały wskutek strajków i przerw w pracy. Zwracamy się o to do załóg wszystkich zakładów pracy.

Niestety, nadal mamy do czynienia z nieczynnymi przyzwyczajeniami strajków i przerw w pracy. Zakłócają one często koordinationę, rytm pracy i innych przedsiębiorstw, potęgują i tak już niemałe straty, jakie poniosła gospodarka. Nie ma po temu obecnie powodów, gdyż podstawowe postulaty załóg są realizowane, a pozostałe wnikiwie rozpatrywane.

Wysoki Sejmie!

Dla zaopatrzenia i warunków życia ludności zasadnicze znaczenie ma produkcja rolna. Pragnę stwierdzić, że aktualna sytuacja w tej dziedzinie jest niezadowolająca. Już dziś wiadomo, że niżej od planowanych będą plony wielu ziemniaków. Występują niekorzystne tendencje w hodowli. Wpływie to na zasoby żywnościowe kraju i zaopatrzenie surowcowe przemysłu rolnospożywczego. W tej sytuacji musimy w pierwszym rzędzie podejmować działania dla odwrócenia tych niekorzystnych tendencji.

Na dziś sprawą najważniejszą jest zebranie i racjonalne zagospodarowanie wszystkiego, co zrodziła nasza ziemia. Jestem przekonany, że wszyscy rolnicy, pracownicy obsługi rolnictwa, władze terenowe, nie będą szczędzić siły, aby z tegorocznych plonów nic się nie zmarnowało.

Fazowym problemem będzie zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia rolnictwa w pasze treściwe. Dlatego jeszcze w bieżącym roku dokonamy dodatkowego importu zbóż i pasz, na co będziemy musieli zaciągnąć nowe kredyty. W połączeniu z działaniami samych rolników, mającymi na celu zgromadzenie jak największych zasobów pasz własnych, zapewni to poprawę bilansu zbożowo-pasowego i tym samym stworzy przesłanki rozwoju hodowli. Między innymi z myślą o tym podjęliśmy decyzję o zwiększeniu dostaw na rynek węgla, o 900 000 ton i materiałów budowlanych.

Mając na względzie potrzebę poprawy opłacalności hodowli, z dniem 6 września br. podwyższymy średnio o 0,5 zł za kilogram ceny skupu trzody chlewnej. Utrzymanie zostanie równocześnie do jesieni przyszłego roku ekwiwalent pieniężny za nie pobrane pasze.

Do końca bieżącego roku przeprowadzimy analizę ekonomicznych warunków rozwoju rolnictwa, ze szczególnym uwzględnieniem chowu bydła oraz produkcji zbóż i pasz. W oparciu o to zaproponujemy odpowiednie działania, służące rozwojowi produkcji rolnej.

Zapewnienie opłacalności produkcji rolnej traktujemy jako niezwykle ważną sprawę.

Dokończenie na str. 4

Program aktualnych działań rządu

Dokończenie ze str. 3

Podjęliśmy działania, aby dysponować w tym celu obiektywnymi ocenami, aby móc prowadzić aktywną politykę ekonomiczną pobudzania produkcji rolnej i tworzyć warunki do wzrostu przychodów ludności rolniczej, odpowiednio do poprawy warunków życia ludności miejskiej.

Zwiększymy dostawy przemysłowych środków produkcji dla rolnictwa, aby w sposób kompleksowy kontynuować jego rekonstrukcję techniczną. Przekraczając plan produkcji niektórych maszyn i urządzeń rolniczych, zwiększymy jeszcze w bieżącym roku ich dostawy dla rolnictwa o 6 mld zł. W latach najbliższych powiększymy zdolności produkcyjne przemysłu chemicznego w zakresie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, a w przemyśle maszynowym — szczególnie w zakresie maszyn do zbioru i konserwacji roślin paszowych, podstawowych narzędzi rolniczych oraz środków transportu rolnego.

Rozwój rolnictwa i produkcji żywności wymaga znacznych nakładów na modernizację oraz wprowadzania nowych technik i technologii wytwarzania. Bez tego nie ma nowoczesnego rolnictwa. Dopiero sprzężenie ofiarnej pracy rolnika z nowoczesną techniką może przynieść zadowalające rezultaty. Sprawy te były w polu widzenia PZPR i ZSL oraz państwa. Niestety, realizacja postanowień w tej dziedzinie nie była konsekwentna, co wpływało ujemnie na rozwój rolnictwa.

Uważamy, że priorytet trzeba nadać inwestycjom zwiększającym produktywność ziemi, a więc w zakresie melioracji, gospodarki wodnej i zaopatrzenia rolnictwa w wodę, użyczenia i rekultywacji gruntów. Ważnym kierunkiem inwestowania będzie także przetwórstwo rolno-spożywcze, przechowywalność oraz nasienie.

Pragnę potwierdzić, że rząd będzie konsekwentnie realizował nakreślaną wspólnie przez PZPR i ZSL politykę rolną, tworząc stabilne warunki rozwoju rolnictwa, tak w ramach gospodarki indywidualnej, jak i sektora uspołecznionego oraz kierując się nadrzędną zasadą, iż ziemia — jako dobro ogólnonarodowe — musi z każdym rokiem coraz lepiej żyć społeczeństwo.

Dlatego też grunty przekazywać będziemy tym gospodarstwom, które gwarantować będą najwyższe plony, a w szczególności młodym rolnikom. Przyspieszymy proces komasacji gruntów i wymiany międzysiedzieli, w celu tworzenia dogodniejszych warunków dla organizacji produkcji roślinnej.

Musimy wypracować odpowiedniej rozwiązania dla aktywizacji produkcyjnej wszystkich gospodarstw rolnych. Nie możemy bowiem godzić się na zaniedbywanie i niewykorzystywanie możliwości produkcyjnych przez część gospodarstw.

Wspierać będziemy wszelkie formy samorządności rolników i spółdzielczości rolniczej. W podniesieniu rangi samorządu na wsi upatrujemy bowiem ważny czynnik rozwoju rolnictwa, jego unowocześniania i doskonalenia obsługi.

Będziemy wychodzić naprzeciw potrzebom rolników, podnosić rangę zawodu rolnika. Sprawy gospodarki żywnościowej stoją w centrum uwagi rządu. Oczekujemy, że odpowiednią na to, będzie należała realizacja zobowiązań wsi wobec państwa, a zwłaszcza przewidzianych umowami kontraktacyjnymi dostaw płodów rolnych i produktów hodowli.

Obywatele Posłowie!

W trosce o poprawę warunków bytowych rodzin, tworzyć będziemy korzystne warunki dalszego rozwoju budownictwa mieszkaniowego. W ubiegłych latach zrobiono w tej mierze wiele, jednak niedosta-

tek mieszkań stanowi wciąż nabrał problem. Zaostrza go słaba realizacja planów budownictwa mieszkaniowego. W okresie pierwszych 7 miesięcy br. przekazano do użytku tylko 32,5 procenta mieszkań, przewidzianych do oddania w tegorocznym planie. Musimy więc przede wszystkim doprowadzić do lepszej realizacji zadań budownictwa mieszkaniowego. W tym celu wzmocnimy jego potencjał wykonawczy. Będziemy przestrzegać wymogów kompleksowości budowy nowych osiedli. Pod tym względem nie było dotychczas najlepiej. Porsując ilość budowanych mieszkań nabywano w wielu przypadkach budownictwo towarzyszące, co wpływało na dużą uciążliwość warunków życia w nowych osiedlach. Musimy ten stan stopniowo zmieniać. Stworzymy jednocześnie dogodniejsze warunki dla rozwoju budownictwa jednorodzinnego, zarówno spółdzielczego, jak i indywidualnego. Jeszcze we wrześniu podejmiemy w tej sprawie odpowiednie decyzje.

Konsekwentnie realizować będziemy uchwały III Plenum KC PZPR w sprawie ochrony zdrowia. Za sprawę szczególnie pilną uznajemy poprawę zaopatrzenia w leki.

Pragnę oświadczyć, że rozwiązanie trudnych spraw gospodarki nie przesłoni rządowi troski o duchowy rozwój narodu, o rozwój nauki, oświaty i kultury. Rozpatrzymy sprawy związane z kształtem i kierunkami reformy systemu oświaty. Pragniemy lepszego wykorzystania nauki, jako ważnego czynnika rozwoju kraju, tworzyć będziemy sprzyjające warunki dla pomnażania dorobku kulturalnego narodu.

Dokonując wyboru problemów, które będziemy rozwiązywać w pierwszej kolejności kierowaliśmy się kryteriami pilności spraw oraz dostępności środków. Zdajemy sobie sprawę, że nie zaspokajamy wszystkich oczekiwań i postulatów zgłaszanych przez różne grupy społeczno-zawodowe. Musimy jednak twardo trzymać się realiów ekonomicznych. Nie możemy załatwić wszystkiego jednocześnie. Pozostałe sprawy będziemy analizować i realizować w dalszej kolejności, jak tylko powstaną możliwości ich rozwiązania.

Część dyskusowanych obecnie postulatów założeń ma charakter branżowy lub lokalny. Zechwialiśmy administrację państwową i gospodarczą do szybkiego ich rozpatrzenia i załatwienia w miarę istniejących możliwości.

Wysoki Sejmie!

Program społeczny, który podejmujemy, przyjdzie nam realizować w trudnych warunkach. Pragnę stwierdzić, że aktualny poziom wydajności pracy i wielkość produkcji, nie zapewniają materialnych podstaw dla pełnego urzeczywistnienia tego programu. A przecież nie możemy na tym poprzestać. Musimy równocześnie troszczyć się o dalszy rozwój kraju, nie możemy być obojętni na wyzwania naszych czasów, gdyż w postępie naukowym i gospodarczym leży wielka szansa ludzkości i naszego kraju.

Polska Ludowa, w okresie 36 lat swego istnienia, przekształciła się w kraj o wysokim potencjale gospodarczym, wzrosły znacznie kwalifikacje kadry pracowniczej. To prawda, że przeżywamy dziś ostre trudności. Prawdą jest jednak również i to, że stworzyliśmy fundamenty, na których możemy budować przyszłość.

Dziś trudno nam w pełni spełytkować możliwości tkwiące w naszej gospodarce. Narodził się bowiem w niej głębokie dysproporcje strukturalne. Szczególnie dotkliwie odczuwamy obecnie wysoki poziom zadłużenia kraju i związane z tym napięcia płatnicze, złą sytuację w dziedzinie inwestycji, niedostateczny rozwój rolnictwa i zachwianie równowagi

pieniężno-rynkowej. Te ujemne zjawiska wzajemnie się spotęgowały i właśnie one w głównej mierze decydują o obecnym stanie gospodarki.

Różne są ich przyczyny. Nie małą rolę odegrały błędy w polityce społeczno-gospodarczej i brak konsekwencji we właściwej realizacji słusznych kierunkowo uchwał partii oraz postanowień Wysokiego Sejmu.

Przezwyciężenie narosłych trudności i dysproporcji zależy w pierwszym rzędzie od lepszej, wydajniejszej pracy. Tylko ona jest bowiem źródłem wzrostu dochodu narodowego i podstawą trwałej poprawy bytu.

Dziś podejmujemy niemałe zobowiązania, wychodząc naprzeciw ludziom pracy. Ich spełnienie będzie wymagało dużych środków i nakładów. Wolnymi zaś środkami, będącymi do uruchomienia od razu, nie dysponujemy. Musimy je stopniowo wygospodarować i organizować. Konieczne będą nadzwyczajne przedsięwzięcia, trzeba będzie dokonać odpowiedniego przegrupowania sił, zrezygnować z wielu pierwotnych zamierzeń, które w obecnych warunkach uznajemy za drugoplanowe.

Nad wszystko jednak wszędzie, na każdym stanowisku pracy, na każdym szczeblu za rządzenia musimy tak pracować, poszukiwać takich metod, gospodarować, aby z posiadanej potencjału osiągnąć maksymalne efekty. Dobra praca, gospodarność, oszczędzanie surowców i materiałów, dbanie o wysoką jakość i opłacalność produkcji są nam obecnie bardziej, niż kiedykolwiek, potrzebne. O to zwracam się dziś do klasy robotniczej, rolników, kadry inżynierjno-technicznej, naukowców, do wszystkich ludzi pracy.

Rząd ze swej strony będzie czynił wszystko, aby wspólny wysiłek był bardziej efektywny. Za jedno z ważnych zadań w tej mierze uznajemy dokonanie odpowiednich zmian w strukturze gospodarki narodowej i w strukturze produkcji. Celowi temu podporządkujemy zmiany w polityce inwestycyjnej. Ograniczymy rozpoczynanie nowych inwestycji. Rozmiary nakładów inwestycyjnych zmniejszymy i dostosujemy do możliwości gospodarki.

Dokonywać zmian w strukturze inwestycji tak, aby lepiej służyły one harmonizacji gospodarki. Jeszcze w bieżącym roku podejmiemy decyzje wstrzymywania tych kapitałochłonnych inwestycji, których dalsza realizacja nie sprzyjałaby pokonywaniu obecnych trudności gospodarczych. Przeważymy niezbędne analizy w tym celu. Jednocześnie przesuwniemy w czasie realizację niektórych programów inwestycyjnych.

Wygospodarowana w ten sposób część środków zostanie skierowana na zwiększenie produkcji rynkowej, zwłaszcza żywności oraz eksportowej, głównie w oparciu o krajowe surowce i materiały. Skoncentrujemy również środki inwestycyjne tam, gdzie w krótkim czasie można skończyć inwestycje i szybko spodziewać się efektów.

Preferować będziemy także inwestycje, które pozwolą lepiej wykorzystać własną bazę surowcową, pogłębić przetwórstwo, zmniejszyć materiałochłonność i energochłonność produkcji, które przyczynią się do poprawy efektywności gospodarowania. Z tego względu nadamy priorytet inwestycjom modernizacyjnym.

Rząd zastrzy jednocześnie w całej gospodarce narodowej, we wszystkich bez wyjątku jej ogniwach, reżim oszczędnościowy. Ograniczymy wszystkie wydatki, które w obecnych warunkach nie są najpilniejsze, w tym także reprezentacyjne. W bieżącym roku powinniśmy zmniejszyć wydatki budżetowe i inne łącznie o co najmniej 30 mld zł. Liczy się każda zaoszczędzona złotówka.

Zwracam się do społeczeństwa o kierowanie się zasadami oszczędności w każdym zacięciu pracy, w każdym domu, w każdej rodzinie. Rozsądne wyrzeczenia potrzebne są dzisiaj ze strony państwa, jak i każdego obywatela.

Obywatele Posłowie!

Realizacja wszystkich naszych zamierzeń społecznych i gospodarczych w decydującym stopniu wiąże się z przezwyciężaniem trudności płatniczych. Czynić będziemy wszystko, aby zahamować proces zadłużania i tworzyć przesłanki do stopniowego zmniejszania długów.

Jedynym sposobem osiągnięcia tego celu jest przyspieszony wzrost eksportu. Zakładamy, że w najbliższych latach eksport do krajów kapitalistycznych powinien wzrastać rocznie co najmniej o 12 procent, licząc w cenach stałych.

Rząd podejmie wielokierunkowe działania, aby zwiększyć zdolności eksportowe naszej gospodarki. Do branż, które posiadają największe szanse opłacalnego eksportu skierujemy środki finansowe i inwestycyjne, zapewnimy lepsze zaopatrzenie materiałowo-techniczne.

Jednocześnie podejmiemy takie przedsięwzięcia, które skutecznie pobudzą rozwój produkcji eksportowej i eksportu, zwiększą zainteresowanie poprawą jego opłacalności.

Przyspieszenie eksportu stanowi w naszej sytuacji płatniczej jedyną drogę zapewnienia krajowi niezbędnego importu. Potrzebuje go przemysł. Jest on konieczny dla poprawy zaopatrzenia rynku, w tym także w zakresie żywności. Więcej bowiem produktów rolnych i żywnościowych importujemy niż eksportujemy. W bieżącym roku wartość importu artykułów rolnych i żywnościowych wyniesie około 7,2 mld. zł. dewizowych, podczas gdy eksport tych artykułów wyniesie około 3,1 mld. zł. dewizowych. Nakazuje to intensyfikować działania zarówno na rzecz przyspieszenia rozwoju rolnictwa, eksportu jak i racjonalizacji importu.

Kluczowe znaczenie dla rozwoju naszego kraju ma rozszerzanie współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej z krajami Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, a zwłaszcza ze Związkiem Radzieckim. Życie potwierdziło raz jeszcze, że zawsze możemy tu liczyć na zrozumienie i braterską pomoc. Z krajów tych, a głównie ze Związku Radzieckiego, importujemy na korzystnych warunkach znaczną część zużytych w kraju paliw, surowców i materiałów. Pragniemy lepiej wykorzystać walory współpracy w ramach RWPG, rozszerzając współdziałanie z krajami członkowskimi w celu lepszego zaspokojenia naszych potrzeb oraz szerszego wykorzystania możliwości wynikających z naszego udziału w socjalistycznej integracji gospodarczej.

Wysoki Sejmie!

Mamy pełną świadomość, że nieodzownym czynnikiem poprawy sytuacji gospodarczej, stałego podwyższania efektywności gospodarowania jest dokonanie głębokich zmian w metodach planowania i zarządzania gospodarką narodową.

Przygotowujemy projekt kompleksowej reformy w tym zakresie. Pracami tymi kieruje prezes Rady Ministrów. Uczestniczyć w nich będą doświadczeni działacze partyjni i stronnictw politycznych, naukowcy i praktycy życia gospodarczego. Nie jest to sprawa nowa i była już podejmowana. Obecnie jesteśmy zdecydowani przeprowadzić ją w sposób konsekwentny, działając możliwie szybko, korzystając z doświadczeń własnych i innych krajów socjalistycznych.

Podstawowym kierunkiem reformy będzie oparcie działalności przedsiębiorstw na zdrowych zasadach rachunku ekonomicznego, zwiększenie

ich samodzielności, zapewnienie większej elastyczności w działaniu, ale równocześnie zwiększenie odpowiedzialności za skutki złego gospodarowania, za produkcję nie spełniającą wymogów użyteczności, jakości i opłacalności. Równocześnie umacnianie będzie centralne planowanie i kierowanie gospodarką narodową w sprawach strategicznych dla rozwoju kraju.

Zadania Komisji Planowania przy Radzie Ministrów skoncentrujemy na określaniu podstawowych proporcji ekonomicznych, harmonizacji gospodarki narodowej, na opracowywaniu programów realizacji podstawowych celów rozwoju kraju. Ścisłe ustalimy kompetencje ministerstw funkcjonalnych i branżowych, tak aby granice ich odpowiedzialności za decyzje i działania były wyraźnie określone. Od wszystkich ogniw gospodarki wymagać będziemy sumiennego rozliczania się z zadaniami i z powierzonych środków.

Już obecnie prowadzimy prace, które ułatwią wdrażanie przygotowywanych zmian systemowych. Zamierzamy rozszerzyć od przyszłego roku zakres stosowania mierników netto jako podstawowych kryteriów oceny działalności organizacji gospodarczych. W planach społeczno-gospodarczego rozwoju określać będziemy zadania w zakresie produkcji rynkowej i eksportowej, a jednocześnie odczytywać od ustalania obowiązkowych wskaźników dla innych rodzajów produkcji. Zniesiemy limitowanie zatrudnienia. Fundusz płac zaoszczędzony z tytułu zmniejszenia zatrudnienia będzie mógł być wykorzystany przez przedsiębiorstwa na podniesienie wynagrodzeń indywidualnych. Chcielibyśmy, aby zmiana zasad w tej mierze była wykorzystana przez dyrekcje i samorząd robotniczy do poprawy organizacji i wydajności pracy, a tym samym do podnoszenia średnich płac.

Nie naruszy to zasady pełnego zatrudnienia. Gospodarka odczuwa coraz większy niedobór zasobów pracy, co nakazuje tworzenie w polityce zatrudnienia i płac zachęty i warunków do realizacji zadań planowanych wyłącznie na drodze wzrostu wydajności pracy. Wygospodarować musimy także rezerwy zatrudnienia dla rolnictwa i usług.

Istotne zmiany wprowadzimy do planowania i zarządzania gospodarką terenową. Zamierzamy pójść tu na znaczną decentralizację decyzji, szeroko uwzględniając postulaty i wnioski władz terenowych. Począwszy od 1981 roku zwiększymy w sposób zasadniczy uprawnienia i odpowiedzialność władz terenowych w sprawach rolnictwa, handlu, przemysłu drobnego, usług, drogownictwa i budownictwa mieszkaniowego. Przekazamy im w tym celu odpowiednie środki. Pociągnięto to za sobą zmiany w systemie centralnego planowania i budżetu, jak również w działaniu ministerstw. Wzrosną uprawnienia rad narodowych jako organów samorządu terytorialnego.

Wzmocnimy bodźce dla oszczędnej gospodarki środkami będącymi w dyspozycji rad narodowych. Oszczędności i nadwyżki budżetowe będą mogły być wykorzystane na te cele, które one uznają za najważniejsze z punktu widzenia potrzeb społecznych.

Przy formułowaniu kierunków polityki gospodarczej i do skonaleniu systemu funkcjonowania gospodarki zamierzamy szeroko korzystać z opinii wybitnych naukowców i praktyków oraz ekspertów Polskiej Akademii Nauk.

Zwracam się do świata nauki, o jak najszybsze włączenie się w rozwiązywanie trudnych problemów rozwoju kraju. Zwracam się o to także do członków Naczelnej Organizacji Technicznej, Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego i innych organizacji społeczno-zawodowych.

Wysoka Izbo!

Przedstawiłem podjęte w ostatnich dniach przez rząd de-

cyzje, a także nasze najbliższe zamierzenia. Skoncentrujemy pracę rządu i całego aparatu państwa na tym wszystkim, od czego zależy społeczna stabilizacja w kraju, szybki powrót do normalnego życia, do normalnego funkcjonowania gospodarki narodowej. Tego najbardziej pragniemy i potrzebujemy całe społeczeństwo.

Zdajemy sobie sprawę z ogromu zadań, jakie narosły w ostatnim czasie. Aby im sprostać potrzeba mobilizacji i współdziałania wszystkich sił społecznych.

Potrzeba nam więcej wzajemnego zaufania, więcej wiary w narodowe możliwości i więcej nadziei na to, że wspólnie podolamy najtrudniejszym zadaniom. W imieniu rządu zwracam się do całego społeczeństwa o taką współpracę.

Spółeczeństwo oczekuje od rządu gwarancji, iż dotrzymamy słowa i dokładnie wykonamy podjęte publicznie zobowiązania, zarówno natury ekonomicznej, jak i społecznej. Oświadczam z całą mocą, że rząd ma pełną tego świadomość i pragnie spełnić te zobowiązania.

Podstawową gwarancją trwałości dokonujących się obecnie zmian w naszym życiu publicznym jest rozwój socjalistycznej demokracji. Rzecz w tym, aby nasz demokratyczny system wypełnił treścią odpowiadającą dzisiejszym potrzebom narodu. Po to musimy wiele zmienić w stylu i metodach kierowania państwem i gospodarką narodową. Zmiany te nie dokonają się same, choć byśmy wszyscy tego bardzo pragnęli. Konieczna jest wspólna praca na rzecz tej odnowy.

Nasza konstytucja zapisala niepodważalną zasadę jednolitości praw i obowiązków obywatelskich. Rząd będzie stał na straży tych praw, oczekując zarazem, że całe społeczeństwo — wszyscy obywatele naszego kraju — z równą wagą traktować będą swoje obowiązki, jak i swoje prawa.

Realizacja zasad socjalistycznej demokracji wymaga jawności życia publicznego, a co za tym idzie systematycznej i otwartej informacji o stanie państwa i gospodarki narodowej. Zadamy o taką informację. Podzielamy bowiem pogląd, iż współzrządzenie i współodpowiedzialność obywateli za losy kraju są możliwe wtedy, gdy społeczeństwo dobrze zna i rozumie wszystkie uwarunkowania rozwoju. Rząd do końca bieżącego roku przedstawi Sejmowi projekt ustawy o kontroli prasy, publikacji i widowisk, która w konstytucyjnych ramach precyzyjnie określi zasady jej funkcjonowania.

Czas, w który wchodzimy, wymaga wielkiej pracy. Jest tu miejsce na aktywny udział dla każdego Polaka, dla partyjnych i bezpartyjnych, dla wierzących i niewierzących, dla wszystkich sił skupionych we Froncie Jedności Narodu. Sądę również, że ze strony Kościoła katolickiego, który kieruje się troską o naszą ojczyznę, działania rządu spotkają się ze zrozumieniem i z poparciem.

Doświadczenia Polski Ludowej dowiodły słuszności wypracowanych zasad kształtowania stosunków państwa z Kościołem. Z należytym szacunkiem pragnę stwierdzić, że ostatnie dni przyniosły nam świadectwa rozważli i patriotycznej troski o kraj ze strony kierownictwa Kościoła i przełożonej większości duchowieństwa.

Sprawdzona w praktyce polityka wyznaniowa będzie przez rząd kontynuowana i rozwijana, aby jeszcze lepiej służyła doniosłej sprawie jednolitości wszystkich obywateli i dobru Rzeczypospolitej.

W systemie demokracji socjalistycznej wielką rolę przypada związkom zawodowym. Nie należy do rządu formułowanie ich zadań. Pragnę natomiast stwierdzić, że zależy nam na zwiększeniu roli związków zawodowych jako partnera rządu w rozwiązywaniu

Dokończenie na str. 5

Program aktualnych działań rządu

Dokończenie ze str. 4

problemów społeczno-ekonomicznych, wszystkich problemów bytu ludzi pracy. Rząd zgłasza gotowość do szerokiej współpracy ze związkami zawodowymi, do rozważenia każdej inicjatywy związkowej. Podejmować będziemy działania, aby rozszerzać zakres współpracy i wzajemnej konsultacji przede wszystkim w rozwiązywaniu spraw płacowych i socjalnych ludzi pracy, mającej na celu lepsze wykorzystanie warunków i możliwości rozwoju kraju. Deklarujemy współdziałanie w przygotowaniu ustawy o związkach zawodowych.

Wyciągając wnioski ze społecznej krytyki, będziemy tworzyć i samorząd robotniczy tak, aby stał się on rzeczywistym współgospodarzem zakładu pracy. Uważamy, że wzrost samodzielności gospodarczej zakładów i przedsiębiorstw winien iść w parze z poszerzeniem roli i uprawnień samorządu robotniczego.

Oznaczałoby to z jednej strony partnerstwo, z drugiej zaś zwiększoną odpowiedzialność samorządu i całej załogi za rezultaty produkcyjne. Całkowita tych spraw powinien być uregulowany w ustawie o samorządzie robotniczym.

Otrzymałmy wiele uwag i propozycji od działaczy spółdzielczych, którzy od dłuższego czasu dyskutują, problemy dalszego rozwoju spółdzielczości i samorządu spółdzielczego. Podzielamy ich poglądy o potrzebie pogłębienia samorządności organizacji spółdzielczych. Dlatego też, zwrócimy się do Naczelnej Rady Spółdzielczej o podjęcie, wspólnie z organami rządu, prac nad nową ustawą o spółdzielczości, która by lepiej określała funkcje i zadania organizacji spółdzielczych w naszym kraju i stwarzała lepsze warunki do zwiększania roli samorządu spółdzielczego.

Będziemy troszczyć się o rozbudowę zatrudnienia społeczeństwa, zwłaszcza klasy robotniczej. Wiele tu mamy do zrobienia i niemałe są nasze, aparatu państwowego i gospodarczego, zaniedbania w tej dziedzinie. Wyciągamy z tego wnioski dla naszej pracy.

Równocześnie, kategorycznie przeciwdziałamy się będziemy wszelkim próbom podważania naszych zasad ustrojowych przez siły antysocjalistyczne, próbom podważania niezaprzeczalnych osiągnięć Polskiej Ludowej.

Do takiego działania obliguje nas najgłębsza troska o byt narodowy, o losy Polski. Nikt i nigdy nie wybaczaliby nam opieszałości i braku zdecydowania w tym względzie. Bę-

dziemy szybko, na bieżąco podejmować niezbędne decyzje, by przywrócić normalne warunki pracy i życia, a milionom rodzin zapewnić poczucie pewności jutra. Jestem głęboko przekonany, iż stanowisko rządu w powyższej sprawie znajduje poparcie całego narodu.

Rząd zobowiązuje cały aparat państwa — administracyjny i gospodarczy — do większej sprawności i skuteczności działania. Dewizą w działalności administracji powinna być służba w interesie obywateli i socjalistycznego państwa. Wszystkie polecenia i zarządzenia muszą być szybko i prawidłowo realizowane. Będzie my tego wymagać z całą stanowczością. W tym celu wzmocnimy kontrolę na wszystkich szczeblach władzy. Rząd, w porozumieniu z Radą Państwa, podziela stanowisko Prezydium Sejmu o celowości przywrócenia Najwyższej Izbie Kontroli statusu organu kontrolnego Sejmu.

Pragniemy konsekwentnie usuwać wszelkie biurokratyczne wypaczenia w pracy administracji państwowej, poprawiać obsługę obywateli w każdym urzędzie i instytucji. Wydamy energiczną walkę przestępczości gospodarczej i spekulacji.

Wiele w tym względzie może uczynić społeczna kontrola, dla której tworzyć się będzie sprzyjające warunki działalności i rozwoju. Za pierwszoplanowe zadania rząd uznaje utrzymanie w kraju spokoju,ładu i porządku.

Wysoki Sejmie!

Ostatnie wydarzenia w naszym kraju stały się przedmiotem uwagi i szerokiego zainteresowania na świecie. Jest to zrozumiałe z uwagi na miejsce, jakie zajmuje Polska w gronie państw wspólnoty socjalistycznej, z uwagi na jej pozycję i rolę na arenie między narodowej, zwłaszcza w Europie. Stabilna Polska, o uznanych powszechnie granicach, prowadząca konstruktywną politykę zagraniczną, stanowi ważny element pokojowego ładu w Europie i w świecie. Go dzi się o tych wartościach przy pominięciu właśnie teraz, w 41 rocznicę pamiętnego Września.

Wysoko cenimy zrozumienie i poparcie wszystkich przyjaciół Polski dla naszej polityki, działań, jakie podejmujemy na rzecz jej urzeczywistnienia. Jednocześnie stanowczo odrzucamy przejawy działalności, godzące w dobre imię naszego kraju, w jego podstawy ustrojowe.

Trudne chwile, które przeżywalismy wykazały, że naród

polski zdecydowanie popiera fundamentalne zasady naszej polityki zagranicznej, zgodnie z jego żywotnymi interesami, z polską racją stanu.

Dla suwerennego bytu Polski, dla jej rozwoju zasadnicze znaczenie ma trwałość i nienaruszalność naszych sojuszy, a w szczególności z naszym sąsiadem i wielkim przyjacielem — Związkiem Radzieckim.

Stosunki Polski ze Związkiem Radzieckim opierają się na wzajemnym zaufaniu i szacunku, przynoszą narodom obu państw wzajemne korzyści, a nawiązujący do wspólnej walki z faszystowskim najeźdźcą i sprawdzony w całym okresie powojennym sojusz polityczno-obronny stanowi zasadniczy czynnik naszego bezpieczeństwa, pokojowej pracy i rozwoju. Sojusz ze Związkiem Radzieckim i innymi państwami socjalistycznymi, współpraca Polski w ramach Układu Warszawskiego i RWPG, są nierozdzielnie związane z podstawowymi i narodowymi interesami Polski. Będziemy je rozwijać i pogłębiać, będziemy ich strzec, jako naszych najwyższych wartości.

Socjalistyczna Polska prowadzi i prowadzić będzie konsekwentnie politykę dążącą do umocnienia pokoju światowego, międzynarodowego bezpieczeństwa, odprężenia i rozbrojenia, rozwoju szerokiej współpracy międzynarodowej. Dowodem tego jest rozwój na szczytach stosunków z państwami Europy, Azji, Afryki i obu Ameryk. Świadczy o tym działalność Polski w Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych organizacjach. Zdobyło to Polsce zasłużony szacunek. Jest intencją rządu taką politykę kontynuować.

Polityka Polskiej Ludowej w ciągu 36 lat jej istnienia potwierdza, że jesteśmy za wspólną pracą pomiędzy wszystkimi państwami, niezależnie od ich ustroju. Opowiadaliśmy się i opowiadamy nadal za rozwojem wszechstronnej współpracy z rozwiniętymi państwami kapitalistycznymi, za konstruktywnym z nimi dialogiem politycznym. Współpraca ta i dialog przyniosły nam poważny dorobek, wykraczający znacznie poza stosunki dwustronne. Potwierdza to sens i znaczenie naszych działań podejmowanych w zgodzie z duchem i literą aktu końcowego KBWE. Nowe gowody takiej roli Polski przyniosł także ostatni okres, okres zwiększonego napięcia w stosunkach Wschód — Zachód.

Uważamy, że przed Europą i światem nie ma innej rozsądnej alternatywy niż polityka odprężenia i współpracy. Nasze

zaangażowanie w politykę odprężenia ponownie potwierdzimy wkrótce na spotkaniu państw KBWE w Madrycie, a także w toku prac zbliżającej się sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ.

Opowiadamy się niezmiennie za przerwaniem wyścigu zbrojeń, ich ograniczeniem i rozpoczęciem procesu rozbrojenia. Popieramy inicjatywę ZSRR jak najszybszego rozpoczęcia, bez żadnych warunków wstępnych, negocjacji o wzajemnej redukcji zbrojeń rakietowo-jądrowych średniego zasięgu w Europie. Podtrzymujemy naszą propozycję zwołania do Warszawy konferencji w sprawie odprężenia militarnego i rozbrojenia w Europie.

Sądymy, że w negocjacjach wiedeńskich, w oparciu o ostatnie propozycje państw socjalistycznych, powstała szansa osiągnięcia postępu w redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie środkowej.

Jesteśmy zainteresowani dalszym rozwojem współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej ze wszystkimi państwami. Pragniemy zapewnić, że uczynimy wszystko, aby wywiązać się z zobowiązań, aby nadal być solidnym partnerem gospodarczym i nikogo nie zawieść we współpracy opartej na zasadach równości i wzajemnych korzyści. Liczymy, że nadal będziemy w stanie partnerem dla państw, które zrozumieliśmy odnośnie do naszych obecnych trudności.

Zyjemy w czasach wzrostu roli i znaczenia państw rozwijających się. Z sympatią i poparciem odnosimy się do sprawiedliwych postulatów krajów rozwijających się w kwestii przebudowy międzynarodowego ładu gospodarczego. Będziemy dążyć do jeszcze lepszego wykorzystania możliwości poszerzenia wszechstronnej, wzajemnie korzystnej współpracy Polski z tymi krajami.

Wysoki Sejmie!

Przedstawiliśmy najpilniejsze zamierzenia rządu. W większości mają one doraźny charakter.

Dołożymy starań, aby jak najszybciej przedłożyć Sejmowi i społeczeństwu pełny, kompleksowy i realistyczny program rozwiązywania obecnych trudności i porządkowania gospodarki narodowej. Praca nad takim programem wymaga przede wszystkim spokoju, ale również czasu. Dziś w imieniu rządu proszę Wysoką Izbę o wyrażenie opinii i udzielenie aprobaty dla przedstawionych kierunków naszej pracy oraz podejmowanych decyzji.

Pozwólcie obywateli posłowie, że z tego miejsca zwróce

się do całego narodu — do mieszkańców miast i wsi, a zwłaszcza do klasy robotniczej, do rolników i inteligencji, do polskich kobiet i młodzieży, do kombatantów, bojowników o wolność i demokrację, do weteranów pracy — o poparcie zamierzeń rządu, o rzetelną pracę i służbę dla Polski. Taki jest dziś nasz wspólny, najwyższy patriotyczny obowiązek.

Wysoki Sejmie!

Rada Państwa uchwalając z dnia 24 sierpnia br. dokonała zmian w składzie Rady Ministrów. Uchwały te odwołują obywatela Tadeusza Pykę ze stanowiska wiceprezesa Rady Ministrów, obywatela Tadeusza Wrzasczyka ze stanowiska wiceprezesa Rady Ministrów i przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, obywatela Emila Wojszka ze stanowiska ministra spraw zagranicznych, obywatela Henryka Kisiela ze stanowiska ministra finansów, obywatela Aleksandra Kopcia ze stanowiska ministra przemysłu maszynowego, obywatela Eugeniusza Grochała ze stanowiska ministra, członka Rady Ministrów. Równocześnie powołują one obywatela Tadeusza Grabskiego na stanowisko wiceprezesa Rady Ministrów, obywatela Henryka Kisiela na stanowisko wiceprezesa Rady Ministrów i przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, obywatela Aleksandra Kopcia na stanowisko wiceprezesa Rady Ministrów, obywatela Józefa Czyrka na stanowisko ministra spraw zagranicznych, obywatela Mariana Krzaka na stanowisko ministra finansów, obywatela Henryka Gawrońskiego na stanowisko ministra przemysłu maszynowego, obywatela Jerzego Gawrysiaka na stanowiska ministra, członka Rady Ministrów.

W imieniu rządu wnoszę o zatwierdzenie uchwał Rady Państwa o powyższych zmianach w składzie Rady Ministrów. Zamierzamy w nowym składzie pogłębić kolegiatność pracy, zwiększyć odpowiedzialność za realizację ustalonych zadań, bardziej kompleksowo rozwiązywać problemy i lepiej koordynować podejmowane działania. Celom tym służyć będzie podział pracy w Prezydium Rządu, o którym pragniemy w skrócie poinformować Wysoką Izbę. W ramach tego podziału pracy wiceprezes Rady Ministrów obywatel Mieczysław Jagielski będzie sprawował za pośrednictwem prezesa Rady Ministrów.

Ponadto będzie zajmował się problematyką handlu zagranicznego i gospodarki morskiej. Powierzone mu zostaną także funkcje stałego przedstawiciela Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Radzie Wzajemnej Pomocy Gospodarczej oraz przewodniczącego Międzyrządowej Polsko-Radzieckiej Komisji Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej. Do zakresu działania wiceprezesa Rady Ministrów obywatela Tadeusza Pykę powierzone zostaną blok spraw związanych z gospodarką mieszkaniową i komunalną, ochroną środowiska, oświatą, nauką i kulturą, ochroną zdrowia. Zajmować się będzie również działalnością wojewodów i prezydentów miast stopnia wojewódzkiego.

Wiceprezesa Rady Ministrów obywatela Tadeusza Grabskiego powierzone zostaną blok spraw trudnienniczo-socjalnych oraz związanych z tym problematyką rynku wewnętrznego, polityką cen towarów rynkowych i usług, także rozwój przemysłu terenowego, spółdzielczość pracy, rzemiosło, turystyka, badania kosztów utrzymania. Zagadnienie planowania, system zarządzania oraz polityka inwestycyjna powierzona zostanie wiceprezesa Rady Ministrów obywatelowi Henrykowi Kisielowi, jako wiceprezesa, z równocześnie pełnieniem funkcji przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

Do zadań wiceprezesa Rady Ministrów obywatela Aleksandra Kopcia należeć będą sprawy dotyczące całokształtu produkcji przemysłu kluczowego, paliw, energii, surowców, gospodarki materiałowej, zaopatrzenia, kooperacji, a także jakości i normalizacji. Do zakresu jego działania włączono transport, łączność, budownictwo i geologię.

Wiceprezes Rady Ministrów obywatel Roman Malinowski kierujący także resortem zajmować się będzie kompleksem spraw przemysłu spożywczego oraz skupu produktów rolnych.

Rada Ministrów dużą wagę przywiązuje do zacieśnienia i pogłębienia współpracy rządu z Sejmem, Radą Państwa i związkami zawodowymi. Problematyka tej współpracy zajmować się będą upoważnieni przez Prezydium Rządu wiceprezesi Rady Ministrów. Pod moim bezpośrednim nadzorem będą sprawy obronności kraju, porządku publicznego, polityki zagranicznej, polityki finansowej, kontroli państwowej oraz statystyki.

PAP

Wiceprezes Rady Ministrów obywatel Roman Malinowski kierujący także resortem zajmować się będzie kompleksem spraw przemysłu spożywczego oraz skupu produktów rolnych.

Rada Ministrów dużą wagę przywiązuje do zacieśnienia i pogłębienia współpracy rządu z Sejmem, Radą Państwa i związkami zawodowymi. Problematyka tej współpracy zajmować się będą upoważnieni przez Prezydium Rządu wiceprezesi Rady Ministrów. Pod moim bezpośrednim nadzorem będą sprawy obronności kraju, porządku publicznego, polityki zagranicznej, polityki finansowej, kontroli państwowej oraz statystyki.

PAP

Wiceprezes Rady Ministrów obywatel Roman Malinowski kierujący także resortem zajmować się będzie kompleksem spraw przemysłu spożywczego oraz skupu produktów rolnych.

Rada Ministrów dużą wagę przywiązuje do zacieśnienia i pogłębienia współpracy rządu z Sejmem, Radą Państwa i związkami zawodowymi. Problematyka tej współpracy zajmować się będą upoważnieni przez Prezydium Rządu wiceprezesi Rady Ministrów. Pod moim bezpośrednim nadzorem będą sprawy obronności kraju, porządku publicznego, polityki zagranicznej, polityki finansowej, kontroli państwowej oraz statystyki.

Společne zainteresowanie ideą pożyczki narodowej

przemianom gospodarczym i społecznym. Taka zasada „podzielenia się” pieniędzmi z państwem jest bardzo dobra. Zakładam, że zostałaby powołana społeczna komisja nadzorująca wydatkowanie tych pieniędzy.

Krzysztof Skusznik i Jerzy Krassowski — kierownicy teatru im. Słowackiego w Krakowie: Jesteśmy za rozpisaniem pożyczki. Stanowczo. Podobnie jak wszyscy zdajemy sobie sprawę, że uzyskana kwota nie załatwi do końca kłopotów finansowych kraju. Ale przecież nie tylko o to chodzi. Znaczenie ważniejszy będzie aspekt moralny i społeczny, żebyśmy poczuli się współgospodarzami kraju. Dziś pożyczymy, jutro zyskamy. My sami. My wszyscy.

Leopold Kaleński, dyspozytor zmian w Hucie Aluminium w Skawinie pod Krakowem: koncepcja rozpisania pożyczki spotkała się z wiel-

kim zainteresowaniem. I ja, i moi koledzy jesteśmy gotowi ją podpisać. Powiem nawet, że dyskutowaliśmy na ten temat jeszcze przed wypowiedzią profesora Grzymka. Wydaje nam się, że pożyczka rozpisana właśnie teraz odpowiadałaby najżywniejszym interesom kraju. Zastanawialiśmy się już na co należałoby przede wszystkim przeznaczyć uzyskane fundusze. Większość z nas na przykład jest za ochroną środowiska. Ten problem jest zwłaszcza u nas w Krakowie, w Skawinie szczególnie istotny.

Ambroży Rychlik — prezes Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Zwycięstwo” w Lichnowach, woj. elbląskie, Budownictwo Polskiej Ludowej: nasza spółdzielnia założona została 33 lata temu we Francji przez grupę polskich emigrantów, którzy znaleźli się tam w poszukiwaniu chleba i pracy. Po wojnie przyjechaliśmy na zde-

przetrawiliśmy trudny okres odwrótu od kolektywizacji w 1956 r. Dziś mamy nowoczesne warunki pracy i nowoczesne warunki życia. Nasza spółdzielnia odznaczona została Orderem Sztandaru Pracy. Idea pożyczki ma naszą pełną aprobatę. Nikt z nas nie odmówi swego grosza dla wspólnej sprawy Polaków. Będziemy to traktowali jako skromny symboliczny rewanż wobec państwa.

Jerzy Lechocki, major WP, pilot: pomysł znakomity, ale ekonomiści powinni dobrze przemyśleć zasady takiej pożyczki, a społeczeństwo zdecydować na co przeznaczyć pieniądze. Może warto też rozważyć utworzenie stałego funduszu gospodarczego kraju, wzorem istniejącego niegdyś społecznego funduszu odbudowy stolicy. Obywatele mogli by zasilać ten fundusz w zło-

tówkach lub w dewizach. Pożyczka powinna być w pełni i wiarogodnie dobrowolna.

Bolesław Misztal, emeryt, do niedawna dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Poczty w Elblągu: z całego serca popieram ideę profesora Grzymka. Jest to bardzo rozsądny sposób złagodzenia trudności ekonomicznych kraju. Część tych środków proponuję od razu przeznaczyć na podwyższenie najniższych rent i emerytur, a także na najniższych płac oraz wyrównanie dodatków rodzinnych. Nikt nie powinien tego traktować jako ujemny na honorze. Pożyczamy za granicą, i to na wysoki procent, czemu nie zdecydować się na taką pożyczkę wśród swoich, w domu. Pamiętam, że w okresie międzywojennym też korzystano z tego rodzaju wyjścia z trudnych sytuacji.

Kazimierz Pufal, gróńnik przy doli kopalni „Zabrze”: chociaż niedługo już przejdę na emeryturę, gotów jestem, jak również i moja żona, zadeklarować odpowiednią kwotę na tak wzniosły cel, jakim będzie pożyczka narodowa. Bę-

dzię to mądra forma pomocy społeczeństwu dla swojej Ojczyzny, dla rządu, który przyśpiesza do rozwiązywania naprawę nabrzmiałych, trudnych problemów społecznych i gospodarczych. Nie możemy i nie powinniśmy brać pożyczek tylko za granicą. Powinniśmy sami dźwigać nasze gospodarstwo, krajowe. Pamiętam, że na pierwszej pożyczce narodowej rozpisanej zaraz po wojnie nikt ośobiście nie stracił, ale nawet zyskał w postaci premii i wygranych. Krajowi pożyczka ta wtedy bardzo pomogła.

Prof. Jerzy Szuba z Politechniki Śląskiej: inicjatywa słuszną, na czasie, godna powszechnego poparcia. Jest to jedna z dobrych dróg wyjścia z sytuacji ekonomicznej i politycznej kraju, bardzo trudnej. Pożyczka byłaby równocześnie moralnym poparciem dla rządu przy rozwiązywaniu bardzo skomplikowanych problemów gospodarczych i społecznych. Myślę, że oprócz zadań i postulatów, nawet słusznych, każdy z nas powinien przede wszystkim — służyć krajowi. Nawet symboliczna kwota pożyczki byłaby pomocą. (PAP)

Przed kilkoma dniami PAP opublikowała wypowiedź sławnej sławy uczonego prof. Jerzego Grzymka z Krakowskiej AGH, który zaproponował rozpisanie dobrowolnej narodowej pożyczki. Propozycja ta wzbudziła ogromne zainteresowanie wielu środowisk społecznych i zawodowych kraju.

Oto co mówią na ten temat: Prof. Gerrard Labuda, członek Prezydium PAN, prezes Oddziału PAN w Poznaniu: popieram myśl profesora Grzymka, idea jest trafna, pod warunkiem pełnej dobrowolności. Jest w kraju wielu ludzi, do których ja także należę, mających ustabilizowaną sytuację materialną. Gotowi jesteśmy zrezygnować z wielu rzeczy luksusowych i pospieszyć krajowi w potrzebie. Jeden jest wszakże warunek: społeczeństwo powinno wiedzieć na co te środki są przeznaczone i panować nad rozchodami.

Julia Miskiewicz, konserwator zabytków w Warszawie: nie wiem, jakie byłyby zasady takiej pożyczki, ale wraz z mężem gotowi jesteśmy ofiarować część swoich zarobków po to, aby zapewnić lepszy materialny start dokonującym się

Odnaczenie dla W. Szatałowa

Za zasługi w szkoleniu kosmonautów i pomyślne zakończenie pierwszego radziecko-wietnamskiego lotu kosmicznego, za wkład w oprowadzanie Kosmosu i okazaną przy tym odwagę i bohaterstwo Stały Komitet Zgromadzenia Narodowego WRS przyznał kierownikowi szkolenia kosmonautów radzieckich, gen. lotnictwa Władimirowi Szatałowowi tytuł Bohatera Pracy WRS i Order Ho Chi Minha pierwszego stopnia. (PAP)

Delegacja Pentagonu uda się do Chin

W sobotę na zaproszenie Pekinu udaje się tam 22-osobowa delegacja ekspertów zbrojeniowych amerykańskiego Ministerstwa Obrony. W komunikacie Pentagonu w tej sprawie zaznaczono, że delegacja USA odbędzie 12-dniową podróż po Chinach i że w czasie jej trwania „będą kontynuowane konsultacje ekspertów obu państw na temat technologii produkcji broni”. Reprezentanci Pentagonu przeprowadzą też rozmowy w chińskim Ministerstwie Obrony. (PAP)

L. Popow i W. Riumin kontynuują prace na orbicie

W piątek 5 bm. minął 150 dzień pracy Leonida Popowa i Walerego Riumina na orbicie okołozemskiej.

W czwartek, przy pomocy silników statku, dokonano korekty trajektorii lotu zespołu orbitalnego „Salut-6” — „Sokol-37”. Następnie, po zakończeniu operacji, kosmonauci opracowywali metody badań astrofizycznych z zastosowaniem stabilizacji grawitacyjnej.

Zgodnie z szerokim programem badań zasobów naturalnych Ziemi, 5 bm. załoga kontynuowała obserwacje wizualne oraz przy zastosowaniu instrumentów, a także fotografowała powierzchnię Ziemi oraz morze i oceanów. Wieczorem, w urzędzeniu „Kristall” rozpoczęto kolejny eksperyment w dziedzinie kosmicznego materioznawstwa. Ogółem „Dniepr” dokonał dotychczas po

Dodatkowe dostawy towarów z NRD

Wypowiedź wicepremiera H. Kisiele

Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, wicepremier Henryk Kisiel poinformował o aktualnych zamierzeniach związanych z rozwojem współpracy gospodarczej i wymiany towarowej między Polską a jej socjalistycznymi sąsiadami — na przykładzie NRD.

Współpraca ta — stwierdził — efektywnie rozwijana w ramach całej wspólnoty krajów socjalistycznych jest jednym z istotnych czynników ułatwiających rozwiązywanie stojących przed nami problemów. Polska, stanowiąc niezmiennie ważne ogniwo w rodzinie krajów socjalistycznych, wnosi stale rosnący wkład w intensyfikację tej współpracy. Ma ona szczególnie duże znaczenie dla nas zwłaszcza teraz, kiedy nasza gospodarka odczuwa skutki różnorodnych na pięć, wynikających zarówno z sytuacji na światowych rynkach jak i z sytuacji wewnętrznej. Szczególnie cenna jest pomoc i współdziałanie ze strony Związku Radzieckiego. Podkreślone to zostało szeroko w opublikowanym wczoraj wydawnictwie, które udzielił Polskiej Agencji Prasowej wicepremier

Mieczysław Jagielski. Nie będzie więc tego tematu rozstrzygać. Natomiast chciałbym podkreślić, że również nasi inni najbliżsi sąsiedzi, jakimi są NRD i CSRS, nie tylko przyspieszyli w wielu przypadkach dostawy tradycyjnie importowanych z tych krajów surowców, materiałów i artykułów rynkowych, ale także zaoferowali dodatkowe dostawy różnych towarów jeszcze w br. Będzie to miało pozytywny wpływ na łagodzenie istniejących obecnie napięć w zaopatrzeniu gospodarki i rynku.

Dla przykładu — wymienię, że w tym tygodniu uzyskaliśmy możliwość dodatkowego zakupu w NRD zboża, masła, drożdży, odżywek dla dzieci i niemowląt. Wzbogacimy też nasz rynek importem niektórych wyrobów przemysłu lekkiego, zwłaszcza odzieży i bielizny, a także różnych technicznych artykułów gospodarstwa domowego. Te dodatkowe dostawy, stanowiąc istotną pomoc w rozwiązywaniu naszych obecnych trudności w gospodarce i na rynku.

W najbliższym czasie resorty handlu zagranicznego naszych krajów przystąpią do wstępnych rozmów zmierzających

do zawarcia umów i protokołów handlowych na 1981 r. W obecnej sytuacji nasza współpraca ekonomiczna, w tym również wymiana surowców i materiałów, a zwłaszcza artykułów rynkowych nabiera jeszcze większego znaczenia. Chodzi o to aby rozszerzać listy towarowe o nowe asortymenty doprowadzając do wzrostu produkcji najbardziej poszukiwanych towarów i świadczonych usług, z myślą zarówno o naszym rynku jak i o rynku naszego partnera. Tylko tak pojmowane działania, w ramach stale rozwijającej się wzajemnej współpracy, mogą przyczynić się do zwiększenia wytworzonego do chodu narodowego, którego rozmiary warunkują przecież możliwość poprawy stopy życiowej i dalszego harmonijnego rozwoju socjalistycznej gospodarki.

Najnowsze przykłady w dziedzinie współpracy z NRD, dobrane świadczą o zrozumieniu naszej sytuacji i wynikających z niej potrzeb gospodarki i rynku potwierdzają raz jeszcze — stwierdził na zakończenie H. Kisiel — że prawdziwych przyjaciół poznaje się najlepiej w potrzebie. (PAP)

Obradowały kluby poselskie

4 bm., w przeddzień posiedzenia Sejmu, w godzinach popołudniowych i wieczornych odbyły się zebrania klubów poselskich.

Posiedzeniu Klubu Poselskiego PZPR przewodniczył członek Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczący klubu — Andrzej Werblan, który omówił ostatnie wydarzenia i obecną sytuację w kraju. O istotności porozumienia między komisjami rządowymi a komitetami strajkowymi poinformował zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier Kazimierz Barcikowski, który przedstawił też najważniejsze kierunki działań rządu. Omówiono również sprawy, związane z porządkiem dziennym posiedzenia Sejmu. W dyskusji głos zabrali posłowie: Jerzy Korzonek, Ryszard Najszner, Jerzy Bukowski (bezpartyjni), Halina Koźniw

ska (bezpartyjna), Edziszewski, Czeszejko-Sochański, Janina Łęgowska, Piotr Skórzewski, Jerzy Zygmantowski i Stanisław Baranik.

Na zebraniu Klubu Poselskiego SD przewodniczący CK SD — Tadeusz Witold Myńcański przedstawił stanowisko polityczne stronnictwa wobec aktualnej sytuacji w kraju. Omówiono sprawy związane z posiedzeniem Sejmu i udziałem posłów SD w debacie plenarnej. Obrady prowadził przewodniczący klubu — Piotr Stefanowski. (PAP)

Kolejny dar na Centrum Zdrowia Dziecka

Szczególne zainteresowanie i poparcie dla budowy Pomnika Szpitala Centrum Zdrowia Dziecka od wielu lat okazują środowiska wydawców książek. Przekazywane są nie tylko książki dla biblioteki dziecięcej i medycznej, ale także poważne dary finansowe uzyskiwane z dopłat do wydawnictw, loterii książkowych i czynów społecznych pracowników. W imieniu zespołu pracowników wydawnictwa „Sport i Turystyka” dyrektor naczelny Alfred Górny przekazał na ręce przewodniczącego Społecznego Komitetu Budowy Szpitala — Pomnika Centrum Zdrowia Dziecka ministra Wieczorka osmą już w roku bieżącym wpłatę 1 miliona złotych, deklarując równo co najmniej dalszy udział w wyprawianiu funduszy na rzecz CZD, które posłużą na cele budowy pomnika — szpitala w Warszawie. (PAP)

Ostrzelanie wojsk ONZ w Libanie południowym

Jeden cywil i czterech żołnierzy odniosło rany w wyniku ostrzału pododdziału pokojowych sił ONZ w Libanie południowym przez samolot izraelski w rejonie Abbasii. W ciągu ostatnich dni samoloty izraelskie kilkakrotnie przelatywały nad południowym Libanem.

Artyleria separatystów południowolibańskich ostrzelała ponownie przybrzeżne miasta Tyr i Sajda.

Występując na konferencji prasowej premier Libanu Selim el-Hoss złożył odpowiedzialność za utrzymywanie się napiętej sytuacji na południu kraju na Izrael i pozostających pod jego kontrolą separatystów libańskich. (PAP)

Nieprzyjazny akt władz ChRL

Jak podaje agencja TASS, władze chińskie odmówiły pracownikom ambasady ZSRR w ChRL zezwolenia na wyjazd do Charchinu, Czangczuna, Sienjangu i Luszunkou w celu złożenia wieńców pod pomnikami żołnierzy radzieckich w związku z 35 rocznicą rozgromienia militarystycznej Japonii. (PAP)

80 osób rannych

Pożar tramwaju w Krakowie

Wczoraj w godzinach popołudniowych w centrum Krakowa na ulicy Karmielickiej zapalił się tramwaj. Do pożaru doszło na skutek zwarcia oponików w silniku i niewyłączenia automatycznego dopływu prądu.

Jak informuje Wydział Ruchu Komendy Wojewódzkiej MO w Krakowie, 80 ogarniętych paniką pasażerów tramwaju doznało poparzeń i innych uszkodzeń ciała. Stan 20 osób określa się jako poważny. Na całej długości ulicy Karmielickiej w centrum miasta elektryczne przewody tramwajowe były rozgrzane do białego i poważnie uszkodzone. Spowodowało to wielogodzinną przerwę w ruchu tramwajów w kierunku centrum Krakowa. (PAP)

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dzisiaj w Wielkopolsce: zachmurzenie przeważnie małe.

Temperatura minimalna od 8 do 10 stopni, maksymalna od 21 do 23 stopni.

Wczoraj o godzinie 9 zanotowano następujące temperatury: w Poznaniu 14 stopni, w Kaliszu 13 stopni, w Koninie 13 stopni, w Lesznie 13 stopni, w Pile 13 stopni; ciśnienie 1014 hPa, czyli 756 mm.

Dziśszego serwisu informacyjnego opracował Ryszard Kowalczyk

Zakończenie kongresu brytyjskich związków zawodowych

W Brighton zakończyły się obrady corocznego kongresu związków zawodowych. Ponad 1200 delegatów, reprezentujących przeszło 12 milionów członków brytyjskich związków zawodowych, arzeszonych w centrali TUC zeszło się na trwających 5 dni obradach mających ważne znaczenie w brytyjskim życiu politycznym. Obrady podkrywały ścisły sojusz związków zawodowych z Partią Pracy we wspólnej walce przeciwko polityce gospodarczo-społecznej rządu konserwatywnego. Ostro krytykowano założenia i skutki społecznej strategii ekonomicznej gabinetu Margaret Thatcher. W uchwałach i rezolucjach po tępieno doktrynę gospodarczą konserwatystów, której skutkiem jest rosnące bezrobocie i pogorszenie poziomu życia milionów rodzin brytyjskich. Związki zawodowe zapowiedziały zdecydowaną walkę z próbami ograniczenia praw organizacji związkowych w zakresie obrony interesów swoich członków. Kongres zatwierdził projekt szerokiej kampanii protestów przeciwko przygotowywanej ustawie, ograniczającej te prawa.

Kongres uchwalił rezolucję, wzywającą rząd do zaprzestania realizacji niezwykle kosztownego programu unowocześniania brytyjskich sił nuklearnych. Wyrzucił poparcie dla sprawy odprężenia i rozbrojenia, jako jedynych procesów gwarantujących bezpieczeństwo na świecie. (PAP)

Przebudowa przejścia granicznego w Chałupkach

W związku z koniecznością przebudowy drogowego przejścia granicznego z CSRS w Chałupkach, zamknięto je na przebieg dla ruchu granicznego:

— pojazdów ciężarowych w okresie od 1. 09. do 31. 12. br.

— pojazdów osobowych w okresie od 15. 09. do 31. 12. br.

W czasie przebudowy drogowego przejścia graniczne w Chałupkach czynne będzie dla pieszych przejście graniczne. (PAP)

Posiedzenie ONZ w sprawie pomocy dla Kampuczy

W siedzibie ONZ w Nowym Jorku odbyła się 4 bm. konferencja w sprawie pomocy humanitarnej dla Kampuczy. Uczestnicy konferencji omówili dotychczasowy przebieg akcji pomocy w okresie od czerwca do kwietnia br. i wskazali, że niezbędna jest kontynuacja i zwiększenie tej pomocy.

Specjalny przedstawiciel sekretarza generalnego ONZ ds. koordynacji programu pomocy dla Kampuczy, Robert Jackson, oświadczył, że osobiscie mógł przekonać się, iż sytuacja w Kampuczy poprawia się. Dotyczy to zarówno stolicy kraju — Phnom Penh, jak i prowincji. W Phnom Penh funkcjonuje sieć wodociągowa i kanalizacyjna. Efektywnie pracują kampańskie porty. Współpraca między władzami kampańskimi a szefostwem misji ONZ układa się

pomyślnie, podobnie jak współpraca między przedstawicielami organizacji międzynarodowych i krajów socjalistycznych.

R. Jackson podkreślił, że po zostaje jeszcze w Kampuczy bardzo wiele do zrobienia, ponieważ niemożliwością jest usunięcie zaledwie w ciągu roku rezultatów zniszczeń dokonanych w ciągu całego dziesięciolecia. Stwierdził on, że wiele zależy od tego, czy organizacje międzynarodowe zdołają zapewnić na czas w okresie do połowy października br. do datkowe dostawy żywności w ilości 120 000 ton. Odrzucił on kategorię wszelkie doniesienia o mającej rzekomo miejsce w Kampuczy niesprawiedliwej dystrybucji towarów przesyłanych w ramach programu pomocy międzynarodowej. (PAP)

Trwają procesy polityczne w Korei Południowej

W Seulu podano w piątek do wiadomości, że do Trybunału Wojskowego skierowano akty oskarżenia przeciwko 175 osobom — uczestnikom powstania ludowego w Kwangdzu. Nie ustalono jeszcze daty ich procesów.

Tymczasem sąd wojskowy zakończył wielodniowe „postępowanie dowodowe” przeciwko przywódcy opozycji i członkowi przeciwnikowi reżimu seulskiego Kim Dae Dzungowi oraz 23 innym oskarżonym, którym zarzuca się „działalność wywrotową”. Prawdopodobnie w sobotę prokurator wojskowy zażąda kar, a wyroki zostaną ogłoszone na początku przyszłego tygodnia.

Kim Dae Dzungowi grozi kara śmierci, a współoskarżonym kary dożywotniego więzienia. Są oni sądzeni na mocy przepisów o stanie wyjątkowym.

Agencja prasowa podkreśla, że proces Kim Dae Dzunga wywołał protesty w wielu krajach. Nawet sojusznik reżimu południowokoreańskiego, Stany Zjednoczone, zaapelowały kanałami dyplomatycznymi do dyktatora Korei Południowej, Czon Du Hwana, aby nie dopuścił do skazania Kim Dae Dzunga na karę śmierci. Według agencji UPI — Waszyngton dał do zrozumienia, że po witalby z zadowoleniem umożliwienie Kim Dae Dzungowi opuszczenia Korei Południowej. (PAP)

Konkurs fotografii o sporcie i turystyce

Zarząd Dzielnicy Szkolnej Związku Sportowego w Krakowie — Nowej Hucie organizuje X Biennale Fotografii Sportowo-Turystycznej. W konkursie tym mogą brać udział wszyscy amatorzy, zwłaszcza jednak młodzież szkolna i pracująca, która nadesła zdjęcia na temat „Sport, turystyka, człowiek we współczesnym świecie”.

Za najlepszy reportaż lub po prostu zdjęcie można uzyskać nagrodę. Liczba fotografii przysyłanych przez jednego autora jest dowolna. Prace przyjmuje SZS w Nowej Hucie, osiedle Zgody 13, do 15 listopada. (C)

Informacji o warunkach prenumeraty „Głosu Wielkopolskiego” udzielają Oddziały RSW „Prasa — Książka — Ruch” i urzędy pocztowe. Cena prenumeraty rocznej — 312 zł. Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa — Książka — Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1931-71; prenumerata ta jest droższa od prenumeraty krajowej o 50 procent dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

krótkiego może być usunięte wcześniej, niż szybko.”

W „PERSPEKTYWACH” — „Nad kształtem ustawy” czyli o związkach zawodowych pisze Krystyna Świątecka: „Ustawa nie działała samoczynnie. Ową przysłówową pieśń jest pogrzebany w stosowaniu i przestrzeganiu, w egzekwowaniu ustaw. W praktycznym realizowaniu ustalonych uprawnień”.

W „ZYCIU LITERACKIM” — Stanisław Bortnowski mówi o stylu zarządzania szkoła. Tytuł: „Jak oceniać szkoły?”

W „JED” — „Co nas niepokoi?” czyli jedna z wypowiedzi podczas Świątecznego Forum Przedsiębiorców, które odbyło się 31 stycznia br.

W „PRAWIE I ŻYCIU” — Krzysztof Kraus o „Dylematach równowagi”: „Nie powinniśmy się ludzi, że samo tylko przywrócenie normalnego rytmu pracy, co jest warunkiem zahamowania narastania strat, jakie w wyniku strajków poniosła gospodarka, zapewni niezbędne pokrycie dla rozszerzonego programu społecznego”.

W „TYGODNIKU KULTURALNYM” — mówi doc. dr hab. Kazimierz Bia: „W rolnictwie nie ma nic szybko i łatwo, a więc tam”.

Rozmowa zatytułowana „Nakarmić Polaka”.

LEKTOR

Jakie oczekiwania?

NA DRODZE DO MADRYTU

W tegorocznym kalendarzu wydarzeń międzynarodowych coraz większą uwagę obserwatorów przyciągać zaczyna data 11 listopada. Tego dnia rozpocznie się w Madrycie spotkanie przedstawicieli państw, które uczestniczyły w Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Wcześniej jeszcze — bo począwszy już od 9 września — obradować będzie, również w stolicy Hiszpanii, spotkanie przygotowawcze, którego zadaniem będzie uzgodnienie porządku i trybu prac właściwego spotkania madryckiego.

Nadchodzące obrady będą drugim już z cyklu okresowych, wielostronnych spotkań państw KBWE, które przewidywał Akt Końcowy z Helsinek.

Tegoroczne spotkanie zbierze się w szczególnej sytuacji międzynarodowej. Z jednej strony przystąpi ono do pracy po rocznym okresie napięcia i komplikacji międzynarodowych, których zapłonem była decyzja NATO w sprawie rakietowo-jądrowego „dozbrojenia”, podjęta w grudniu ub. roku. Z drugiej — spotkanie madryckie rozpocznie się w momencie, w którym zarysowują się już coraz wyraźniejsze przesłanki przełamania impasu, o którym była mowa wyżej. W tej sytuacji z perspektywą spotkania madryckiego wiąże się realne szanse, że znajdzie się ono wśród wydarzeń, które ostatecznie ożywią znów procesy odprężeniowe. I z tego punktu widzenia trzeba patrzeć na konkretne zadania nadchodzącego spotkania oraz — następnie — na sposób, w jaki przedstawiciele państw KBWE zadania te będą rozwiązywać.

Zadania owe podzielić można — ogólnie biorąc — na dwa zespoły. Zespół pierwszy, niejako „tradycyjny”, wynikający bezpośrednio z uchwał KBWE, to analiza dotychczasowych osiągnięć w zakresie realizacji Aktu Końcowego KBWE oraz decyzje i zalecenia związane z dalszym wcielaniem go w życie.

Drugi zespół zadań wynika z coraz wyraźniejszej w ostatnich latach, wręcz już palącej potrzeby podjęcia w gronie państw KBWE problemów odprężenia militarnego na naszym kontynencie. Odpowiada tej potrzebie propozycja państw Układu Warszawskiego, aby na spotkaniu w stolicy Hiszpanii rozpatrzyć sprawę zwolnienia konferencji na temat odprężenia militarnego i rozbrojenia w Europie oraz podjąć odpowiednią decyzję. Jak wiadomo, Polska wyraziła gotowość goszczenia tej konferencji w Warszawie.

Zarówno konkretne uchwały nadchodzącego spotkania, jak i ogólna wartość tych uchwał dla przebudowy stosunków europejskich w duchu pokojowego współistnienia zależą od tego, czy uda się od podejścia do madryckich obrad uczestniczących w nich państw. Kraje socjalistyczne, jak wskazywała na to m. in. majowa Deklaracja Doradczego Komitetu Politycznego Państw — Stron Układu Warszawskiego, pragną odpowiedniego przygotowania spotkania — tak aby można było w jego toku podjąć konkretne decyzje, służące zarówno kompleksowej realizacji Aktu Końcowego z Helsinek, jak również nadaniu nowych impulsów problemom odprężenia militarnego w Europie. W tym duchu działa również i Polska.

Znacznie bardziej złożona jest postawa państw zachodnich. Można tam z jednej strony zaobserwować dążenia i tendencje konstruktywne, frakcje jak ognio w łańcuchu wysiłków na rzecz poprawy sytuacji międzynarodowej. Z drugiej jednak strony istnieją w określonych kręgach na Zachodzie — podobnie jak to miało miejsce przed spotkaniem w Belgradzie i w jego trakcie — dążenia do wykorzystania spotkania madryckiego jako areny konfrontacji z państwami socjalistycznymi. Trzeba jednak stwierdzić — i uprzątnąć w tym objaw niewątpliwie pozytywny — że przedstawicielom tej destruktywnej tendencji nie udało się dotychczas w istotny sposób zakłócić toku przygotowań i konsultacji przed spotkaniem.

Nie może oczywiście ulegać wątpliwości, z jakimi postawami i tendencjami łączyć należy nadzieje na powodzenie spotkania w Madrycie. Nakazem chwili jest koncentrowanie się — jak podkreślał niedawno Minister Spraw Zagranicznych PRL, w wypowiedzi dla „Trybunu Ludu” — na tym co łączy, a nie na tym, co dzieli. Tylko takie podejście stworzy może podstawę dla poszukiwania nowych rozwiązań służących europejskiemu bezpieczeństwu i pokojowej współpracy na naszym kontynencie.

ROMAN PORAJ

W „Wiefamelu” — po kontroli

Szósty dzień tworzenia

Zakład miał nie tradycje i także wyniki. Nie wykończył planów, relacje ekonomiczne bywały niewłaściwe, a rozliczanie — podobnie jak produkcja — odbywało się metodami niemal rzemieślniczymi.

Obecna dyrekcja Wielkopolskiej Fabryki Maszyn Elektrycznych „Wiefamel” w Poznaniu przy ul. Kościelnej gospodaruje od początku roku 1978. Objęła zakład o przestarzałym parku maszynowym. Uciążliwe warunki pracy i socjalnie powodowały dużą fluktuację załogi. W szczególności zły stan znajdowała się gospodarka magazynowa.

Po przejęciu przez obecną dyrekcję tego gospodarstwa, opracowano długofalowy program zmian organizacyjnych, który jest realizowany w zakładzie. Z jakim skutkiem? W lipcu Najwyższa Izba Kontroli — Okręgowy Urząd Kontroli w Poznaniu zakończył w fabryce kontrolę w zakresie działalności gospodarczo-finansowej nowego kierownictwa w roku 1979.

WIELKI BALAGAN

Oto tylko niektóre, najważniejsze ustalenia NIK-u: Wartość sprzedaży w „Wiefamelu” miała w roku ubiegłym wynieść 375 mln zł. Jednakże w ciągu roku, za zgodą Zjednoczenia Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektrycznych „EMA” w Warszawie, trzykrotnie obniżono plan, który w końcu został zrealizowany w wysokości 330 mln zł. Nie wywiązano się w pełni z dostaw kooperacyjnych. M. in. nie wyprodukowano 5000 silników do pralek i wirówek. W wyniku niezrealizowania dostaw rynkowych, rolnictwo otrzymało o jedną czwartą silników mniej niż przewidywał plan.

Równocześnie z obniżaniem wielkości sprzedaży, fabryka zabiegała o podwyższenie funduszu płac, stanu zatrudnienia i limitu zapasów materiałowych. Zabiegi te zostały uwieńczone powodzeniem. Powstały rażące dysproporcje. O ile sprzedaż była w roku ubiegłym niższa w stosunku do roku 1978 o 6,5 procent, produkcja dodana (która pokazuje wkład pracy załogi) zmniejszyła się o 18,9 procent, o tyle wypłaty z funduszu płac wzrosły o 5 procent (dzięki dofinansowaniu z rezerwy zjednoczenia), a zatrudnienie pozostało na tym samym poziomie.

W ślad za obniżeniem planu sprzedaży, nie dokonano korekty planu kosztów — zabrakło więc też ich kontroli; planu zaopatrzenia (zakupy materia-

lowe nawet zwiększyły się) oraz wyników finansowych. Premie naliczono nie od osiągniętych zysków, lecz od planowanych.

Planowaną akumulację wypracowano tylko w jednej piątej. Było to spowodowane m. in. wzrostem strat nadwyżek czajnych (które podwoiły się w stosunku do roku 1978), strat wynikłych z braków produkcyjnych, niedoborami materiałów, zamrożeniem środków finansowych w zapasach materiałowych. W końcu trzeciego kwartału 1979 wielkość zapasów przekraczała normatywy o 90 procent i nie było wiadomo, co się na nie składa.

W czwartym kwartale, w wyniku pierwszej od kilku lat inwentury, okazało się, że materiały za 24,7 miliona zł — są tylko w dokumentach. Fizycznie ich brak: zostały zużyte, zniszczone, zginięły. Między innymi zginęło 1,5 kilograma miedzi, 1,5 kilograma cynku, 1,5 kilograma żelaza. Jak to było możliwe? Ano tak, że surowce, materiały, opakowania zwrotnie, składowane były na terenie fabryki w nieładzie, bez oznakowania, bez zabezpieczenia przed zniszczeniem i kradzieżami, samowolnym pobieraniem do produkcji.

Nie prowadzono też żadnej kontroli zużycia materiałów w produkcji. A w dokumentacji księgowości akceptowała „ulotny” charakter niektórych materiałów, czyli fakt, że z magazynów były pobierane, a produkcja ich nie przyjmowała.

DROGA DO PORZĄDKU

Dyrektor „Wiefamelu” — Wiesław Hołowiecki i jego załoga do spraw ekonomicznych — Roman Burakowski, przyznają, że zarządy inspektora NIK-u są prawdziwe. Więcej, że to, na co kontroler wskazał, jest im dobrze znane, że w tym zakresie i walczą. W tym balaganie od początku działalności.

Istotnie, wiele przez dwa i pół roku zrobiono. Sama się o tym przekonuje, poznając zakład: widzą nową halę produkcyjną, wybudowany magazyn, który się właśnie zagospodarowuje, uporządkowany teren fabryki, a także jeden z nowoczesnych silników prądu stałego do napędu głównego nowego obrabiarek sterowanych numerycznie.

W produkcji tych silników, dla których uchwała rządu przewidziano budowę nowego zakładu (ma się rozpocząć w przyszłym roku) widzi się motor napędowy rozwoju przedsiębiorstwa. Nowoczesna fabryka, o wysokim poziomie techniki i technologii skupiono

licencje) może się ona stać pod warunkiem zerwania wreszcie z niechlubną przeszłością. O tym w „Wiefamelu” są przekonani.

Przy tym przyznają, że kontrola NIK-u im pomogła: krytyczne spojrzenie z zewnątrz mobilizuje do szybszego załatwienia pewnych spraw. Już w trakcie kontroli część materiałów zagospodarowali, co okazało się wcale nie takie trudne, skończyli budowę magazynów. Teraz podjął się sprawa ewidencyjna, która są o wiele trudniejsza. W ramach elektronicznego przetwarzania danych wprowadza się podsystem „gospodarka materiałowa” — magazyny będą prowadzone przy pomocy maszyn matematycznych.

Poprawia się gospodarka za pasami, chociaż wciąż są one za duże. Ale taki przykład: na cały rok potrzebna była jedna tona prętów brzozy, a trzeba było kupić sześć ton, bo tylko taka produkcja jest dla huty ekonomicznie opłacalna. Wiele mówią, że ta droga do porządku nie jest prosta, że to nie tylko usuwanie zaszciości, ale również walka ze współczesnymi paradoksami.

— Jesteśmy na tej drodze — mówi dyrektor Hołowiecki — już w kolejnym szóstym dniu tworzenia. Do końca tego roku zakończymy porządkowanie zakładu.

Z REPORTERSKICH REFLEKSJI

Warunki, w jakich działa kierownictwo zakładu, często z drogi do porządku czynią serpentynę z zakrętami. Na których łatwo się potknąć. Jeśli obowiązujące zasady nie pozwalają na korygowanie je jednocześnie z planem sprzedaży, innych składników planu finansowego, to musi to rodzić zakłócenia, choćby w gospodarce materiałowej. Jeśli sprzedaż będzie z powodu braków w zaopatrzeniu, to zmniejszanie funduszu płac oznaczałoby uderzenie po kieszeni załogi, która przecież chce pracować, lecz niekiedy nie ma co robić. Podobnych wątpliwości rodzi się więcej.

Ale też chyba dyrekcja „Wiefamelu” nie zrobiła dotychczas wszystkiego, co mogła i co powinna. Czy porządkowanie „Wiefamelu” musi trwać aż tak długo? Czy nie za wiele tłumaczy się przeszłością? Czy wielu nieprawidłowości, do których w ostatnich dwóch latach dopuszczono, nie można było uniknąć?

Nie na wszystkie te pytania udało mi się znaleźć odpowiedzi. Niektóre da najbliższa przyszłość.

GRAZYNA SZULAK

OPINIE OLEMIKI DPOWIEDZI

COKOLWIEK CZYNISZ...

Z żalem, gorczą i pełnym zaangażowaniem słuchasz tego, o czym głośno u nas, w kraju i o czym mówią się za granicą. Szokujące wydarzenia, niepotrzebne zadrażnienia i pęknięcie nabrzmiałych od lat problemów, które, niestety, w większości swej mają swoje źródło w subiektywizmie naszych własnych poczynań.

Na pewno bolesne to wydarzenia w kraju, który przecież tyle pięknych rzeczy dokonał. Przy odrobinie dobrej woli nie których działaczy partyjnych i państwowych można by tego uniknąć. Komitet Centralny PZPR wziął — ja tak to rozumiem — część winy na siebie. Jestem pełen uznania za tę odważną szczerość.

Nie ma u nas w Polsce uczciwego człowieka, który by nie rozważał przyczyn, które w tak drastyczny sposób wstrząsnęły naszą Ojczyznę. A nie powinna ich przynajmniej być. Niektóre z tych przyczyn przedstawione zostały na IV Plenum KC PZPR. Ale czy to wystarczy? Chyba nie. Bo życie polityczne i gospodarcze składa się z szeregu ogniw, które muszą harmonijnie ze sobą działać. A tych ogniw jest u nas w kraju wiele, bardzo wiele. Uderzając w główne ogniwko nie zapominajmy o tych pozostałych, bo w przeciwnym razie nie z tego nie wyjdzie. Społeczeństwo nasze jest w swej większości moralnie zdrowe, zdaje sobie do skonałe sprawę z tego, co dało mu państwo, umie zdobyć się na heroizm pracy dla swego kraju. Wstuchajmy się w jego głos, pomagajmy mu w jego zamierzeniach, bo siła państwa leży nie w jednostkach, nawet tych — na eksportowanych stanowiskach, ale w tej masie ludzkiej, której nie można odwrócić zdrowego rozsądku. Wszelkie flaszowanie zdrowych odruchów, wynoszenie ponad miarę swoich dyktatorskich metod do niczego nie prowadzi.

Jest takie łacińskie powiedzenie, które wydaje się mi bardzo na czasie: „cokolwiek czynisz, czyni rozważnie i czystą kłótnią”.

ZYGMUNT ADAMSKI
Śrem

PARKINGI Z ABONAMENTEM

W związku z listem, opublikowanym 18. VII w „Głosie” w rubryce OPO pt. „Miejsc dla ekstra aut” Usługowa Spółdzielnia Inwalidów w Poznaniu informuje, że parking nr 46 przy ul. Murawa — Os. Kraju. Rad posiada 120 miejsc parkingowych, a sprzedano w miesiąc lipcu br. aż 115 kart miesięczno-abonamentowych. Jest on więc w pełni wykorzystany przez mieszkańców osiedla. Za praskamy do korzystania z nowego parkingu nr 13 przy ul. Stowiańskiej — Murawa, który oddano do użytku w czerwcu br. i dysponuje on wieloma wolnymi miejscami. (1749)

MARIAN SZMITKOWSKI
prezes Zarządu

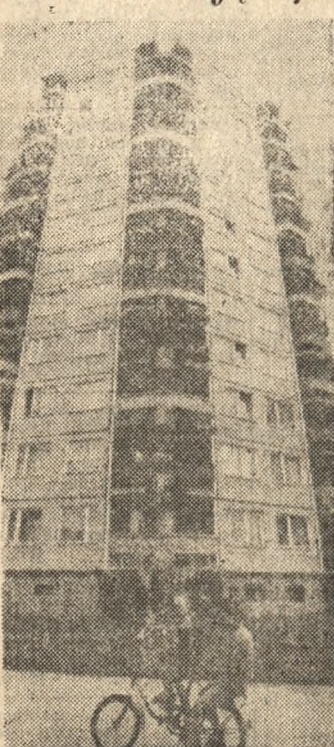
Z POWODU AWARII

W odpowiedzi na list („Głos” z 25. VII. pt. „Co tydzień przy pominięciu?”) Komunalne Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej w Poznaniu uprzejmie wyjaśnia, że załogi w wywozie odpadów z posesji na przełomie czerwca i lipca sięgają 14 dni (a nie, jak podano, jeden miesiąc). Brak rytmiki wwozu spowodowany został awariami wozu bezpylnego, obsługującego ten rejon. Załogi zostały usunięte, i wywóz odpadów komunalnych odbywa się regularnie. (1667)

Int. S. KUPIEC
dyrektor

Listy krótkie i rzeczowe mają większe szanse druku. Antymów nie publikujemy. Zastrzegamy prawo skracania korespondencji. Adres: „Głos Wielkopolski” skrytka pocztowa 1074, 60-200 Poznań.

I takie mogą być

Na zdjęciu — jeden z domów mieszkalnych na nowym osiedlu im. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej we Wrocławiu. Jak widać — i budynki stawiane z prefabrykatów mogą mieć oryginalne, nietypowe kształty.
CAF — fot. Halawaj

Piąty rok z rzędu anomalie klimatyczne przewracają nam wszystkie kalendarze prac rolnych, zalewają albo wysuszają ogromne polacie upraw i łąk, wykładają całe obszary zbóż i spychają czas dojrzewania plonów daleko poza granice optimum agrotechnicznego. Piąty rok z rzędu zbiory rzepaku i zbóż spierają się z sianokosami, siewa mi poplonów, przygotowywaniem gleb pod oziminy, a bywało, że nawet ze zbiorów roślin okopowych. W bieżącym roku żniwa w Polsce przeistoczyły się już w prawdziwą bitwę o chleb, w której miliony żyjących naród ludzi zmaga się z anomaliami przyrody, jakich najstarsi rolnicy nie pamiętają. I to od świtu do świtu, jedząc, śpiąc czy odpoczywając w krótkich przerwach wykradanych naturze.

Kiedy słowa te oddajemy do druku, nie ma jeszcze, bo być nie może, dostatecznie sprawdzonych danych o urodzaju. Wiadomo, że wyjątkowo mokre ostatnie tygodnie czerwca oraz cały niemal lipiec spowodowały wysokie straty w pierwszym pokosie trawy i zatopili — znaczący w ogólnej puli — areal zarówno zbóż, jak i roślin okopowych. Prasa informowała wówczas na bieżąco o rozmiarach i rejonizacji zjawiska. Z kolei wiadomo równocześnie, że dojrzewające z dwu- i czterotygodniowym, w zależności

od regionu, opóźnieniem uprawy ziarna chlebowego oraz pasz dają plon wyższy od ubiegłorocznego o co najmniej 10 procent, a zdaniem niektórych ekspertów — nawet większy. Nie trzeba jednak się sięgać aż opinii specjalistów, żeby zrozumieć jak bardzo niepewny jest pożytek z tej nad-

Za wielkie poczucie obowiązku

Rolnikom słowo najserdeczniejsze

wyżki. Plon bowiem liczy się nie na pniu, ale w stodole, spichrzu, magazynie. I jeszcze, nie w takim stanie, w jakim udaje się go zebrać, ale po za zabezpieczenia przed skutkami zawirowań i innych plag klimatycznych.

Oto więc i nasz plan tegorocznej bitwy żniwnej: nie pozwolić, mimo fatalnej na ogół pogody, odebrać sobie niczego, co się urodziło na polu, a ponadto zebrać nie tylko rzeczy na nadwyżkę, ale równocześnie zmniejszyć ponoszone w latach ubiegłych straty podczas zbiorów i przechowywania, które sięgały przecież 20 i więcej procent, procent plonu.

Do końca tej bitwy jeszcze

nych w jakich warunkach atmosferycznych przyjdzie kończyć dzieło.

Realizm i poczucie odpowiedzialności za ścisłość rachunku nakazują więc powściągliwość w formowaniu prognoz ostatecznych. Mimo to, wolno już powiedzieć, że rolnik polski, rozumiejąc pod tym mianem wszystkich zaangażowanych w spręż żywności z pola, zdołał wygrać te dramatyczne bitwy. Najpierw w dosłownym, wymiernym ekonomicznym sensie tego słowa, ale także w wymiarze moralnym.

Ktokolwiek analizuje rzetelnie jakikolwiek wycinek gospodarki narodowej, dochodzi do wniosku, że o jej efektywno-

ści w ostatecznym rozliczeniu zawsze decyduje człowiek, a ściślej — jego przedsiębiorczość, zapobiegliwość, rzetelność pracy. W rolnictwie prawo to leży na samym wierzchu. Można tu przekląć późnionie wiosny i mokre lata, można powyciągać wszystkie rzeczywiście i urojone grzechy „rwałego się” zaopatrzenia i biurokratyzowanych służb rolnych. Można wyliczyć listę nie możliwości należytego zmechanizowania prac polowych i całej nieefektywności operowania istniejącym sprzętem. Można zrobić to wszystko, żeby na koniec machnąć ręką na gospodarke pod hasłem „niech się dzieje, co chce, ja sobie i tak jakoś poradzę”. Człowiek może zdecydować na „nie”. Może się też temu przeciwstawić swoją odpowiedzialnością, swoim stosunkiem do obowiązku. Rolnik polski ma wielkie poczucie obowiązku.

Byłoby błędem, gdybyśmy z tego porwywu walki o chleb chcieli wyciągać wnioski samouspokajające. W życiu wsi polskiej przebiega jeszcze wiele zmian i drugie tyle napraw, żeby mogła ona trwać „wyjść na prostą”, spełnić najlepiej, jak może, swoje dumnne, zaszczytne zadanie żywienia narodu. Tylko że to całkiem inny już temat i nie na okolicznościową, z racji bitwy żniwnej, publikację.

BRIGNIEW URKIEWICZ

Wrzesień	Beaty Eugeniusza
6 Sobota	
7 Niedziela	Melchiora Reginy
	Słońce: 6.10-19.31

TEATRY

POZNAN

WIELKI — sob. g. 16 „Dziadek do orzechów”, niedz. g. 19 „Baron cygański”.

MUZYCZNY — sob., niedz. g. 19 „Pan prezesowa”.

POLSKI — sob., niedz. g. 19 „Symfonia domowa”.

NOWY — sob., niedz. g. 19 „Wierne bliźni”.

KINA

SOBOTA I NIEDZIELA

CHODZIEŻ Notec: „Kung-fu” (pol.).

GNIEMO Lech: „Tędrówka” (pol.), „Ordynat Michorowski” (pol.).

CZEMPIŃ: „Ukochana żona” (wl.), „Smocza Jama” (pol.).

GOSTYN: sob., niedz. „Niebieskie kołnierzyki” (amer.), niedz. „Słoń i strusiak” (pol.).

GORA: „Idealna para” (amer.).

JAROCIN: „Dziadziectwo” (ang.), „Skarby sezamu” (pol.).

KALISZ Kosmos: sob. „Przygoda arabska” (ang.), „Niewinne” (wl.), niedz. „Mała syrena” (jap.).

„Dzieci Wisły” (pol.); Stylowe: sob. „Seksja specjalna” (fr.), sob., niedz. „Szatan z VII klasy” (pol.).

„Przybywa jeździec” (amer.), niedz. „Z podniesionym czołem” (amer.); Syrena: sob. „Kochaj albo rzuć” (pol.), niedz. „Jesienna przygoda” (pr. skł.).

„Halo Szpicbrodka” (pol.), „Gdzie jest generał” (pol.).

KEPNO: „Przekorna chmurka” (pol.), „Placówka” (pol.).

KŁODAWA: „Obcy — 8 pasażer Nostromo” (ang.).

KONIN Centrum: sob., niedz. „Przygoda arabska” (ang.), sob. „Czarny korsarz” (wl.), „Kanał” (pol.).

Rysunkowe filmy dla dzieci: „Akcja pod Arsenałem” (pol.), „Telegram za zaliczeniem” (radz.); Górniki: sob. „Zasady dominacji” (amer.), niedz. „Con amore” (pol.).

„Odrażający brudni, żli” (wl.).

KOŚCIAN: sob., niedz. „Olimpiada” (pol.), niedz. „Karino” (pol.).

LESZNO: sob., niedz. „Manhattan” (amer.), niedz. „Koncert misia” (pol.).

NOWY TOMYŚL: sob., niedz. „Podróż do Arabii” (pol.), niedz. „Calogor i cudowna walizka” (pol.).

„Historia żółtej ciemki” (pol.).

OBORNKI: „Kung-fu” (pol.).

OBRYCKO: „Idealna para” (amer.).

PILA Iskra: „Proces poszlakowy” (jap.); Sokół: sob., niedz. „Gwiezdny wojny” (amer.), niedz. „Kaśka i Baśka w dyskotekę” (pol.).

PLESZEW: „New York, New York” (amer.); „Godzilla kontra Gigan” (jap.).

„I ty zostaniesz Indianinem” (pol.).

RAWICZ: „Corleone” (wl.), „Ojciec królów” (pol.).

SLUPCA: „Pierwsza miłość” (wl.-fr.), „Brat kata” (NRD), „Rekiowa jesień” (pol.).

SYCOW: sob., niedz. „Czas przeszły” (fr.), „Ostatni skok gangu Olsena” (duń.), niedz. „Piraci na Pacyfiku” (rum.).

SZAMOTULY: sob., niedz. „Przybywa jeździec” (amer.), „Błękitna pletwa” (aust.), niedz. „Kapitan Mikula Mały” (pol.).

SREM Klubowe: sob., niedz. „Gorączka sobotniej nocy” (amer.), niedz. „Syrenka i książę” (bulg.).

Słonko: „Jajo weża” (RPN), „Gang Olsena wpada w szal” (duń.).

SRODA: „Lekcja martwego języka” (pol.), „Zielone lata” (pol.).

TRZCIANKA: „Napiad pod choinką” (pol.), „Ucieczka na Atenę” (ang.).

TUREK: „Doga daleka przed nami” (pol.).

WALCZ WOK: sob., niedz. „Ale kino” (amer.), niedz. „Mała syrena” (jap.), „Baśń o jasnym sokole” (radz.).

WRONKI: sob., niedz. „Książę i żebrak” (panam.), niedz. „Nau-czylić się” (radz.).

WRZESNIA: „Szansa” (pol.), „Wszystko na sprzedaż” (pol.).

WSCHOWA: sob., niedz. „Ale

king” (amer.), niedz. „Mały król” (pol.).

ZŁOTÓW: sob. „Zwierciadło” (radz.), niedz. „Jacek i jego pie-ski” (pol.), „Blisko moje życie” (hiszp.), „Pod borsuczą skórą” (czech.).

RADIO

SOBOTA — PROGRAM I: — 6 Sygnały dnia; 9 Lato z Radiem; 14.40 Tu Radio Kierowców; 12.25 Muzyka polska; 13.01 Przeboje świata; 13.25 Spiewa Muddy Wazers; 13.40 Kacik melo-mana Ludwig van Beethoven — 16 Sonata Es-dur op. 31 nr. 3; 14 Studio „Gama”; 16 Tu Jedynka; 17.30 Radiokurier — aud. inf. SM; 18 Tu Jedynka d. c.; 18.25 Nie tylko dla kierowców; 18.33 Kone. muz. popularnej; 19.15 Z Wrocławskiego Studia; 19.30 Wesoły autobus 267; 20.30 Przeboje Studia Gama; 21.05 Gwiazdy jazzu; 21.35 Przy muzyce o sporcie; 22.20 Tu Radio Kierowców; 22.23 Kieles na muzycznej antenie; 23 Wita Was Polska — mag. słowno-muz.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 5, 9, 10, 14, 12.05, 15, 16, 21, 22.

PROGRAM II: 7.15 Spiewa B. Ryńska; 8.35 Dialogi i zbliżenia; 9.30 Teatr PR — „Świadkowie i dokumenty” — „Srebro”; 10.40 Sprawy codzienne; 11 Jurorzy X Konkursu Chopinowskiego w 1980 r.; 11.35 Radioproblemy; 11.45 Muzyka spod strzechy — Kaszuby; 12.05 Miniatury muzyczne; 12.25 Wakacje melomana; 12.55 „Sprzedaj mnie wiatrowi” — śpiewa A. Zaucha; 13 Magazyn wędkarski; 13.15 R. Leoncavallo: Fragmenty opery „Pajace”; 13.35 Ze wsł. i o wsł.; 13.51 Spotkania z folklorem; 14.10 Więcej, lepiej, nowocześnie; 14.30 Dla dzieci: „Hamak”; 14.50 „Czarna” — magazyn wojkowy SM; 15.20 Dla dziewcząt i chłop-ców „Fotoplastykon” — odc. pow. K. Siesickiej; 16 Spiewa E. Piaf; 16.10 Przekrój muzyczny tygodnia; 16.40 Czy masz tę książkę?; 17 Z archiwum jazzu; 17.20 Tak zapamiętałem — fragm. książki M. Piekarzkiego; 17.40 „Polka z importu” — rep.; 18 Muzyczne Archiwum PR Piesni Szynanowskie-go w interpretacji M. Drewniakówny; 18.25 Plebiscyt Studia „Gama”; 18.40 „Czas i ludzie”; 19 „Matysiakowie”; 19.30 Z cyklu: Złote karty dawnej wielkiej sztuki śpiewaczej; 20 „Spotkanie z pisarzem” Bohdanem Zadurą; 20.15 Festiwal Organowy w Lahli Odzworzenie recitalu J. Serafina z kościoła św. Krzyża; 21.40 Hel-tor Villa — Lobos Odkrycie Bra-zylii — 3 suita orkiestrowa; 22 Gwiazdy estrady — E. Fetting; 23 Mistrzowskie interpretacje mu-zyki dawnej; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Muzyka na dobranoc „Kacik starej płyty”.

Wiadomości: 4.20, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 14.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.05 Za kierow-nicą; 8.40 Kiermasz płyt wytwór-ni Supraphon; 9 „Kontakt” odc. pow. G. Górskiej; 9.10 Recital pianisty Glena Goulda; 9.45 Dysko-teka pod gruszą (I); 10.35 Dysko-teka pod gruszą (II); 11 Pow. w wad. dżw. — B. Prus: „Faraon”; 11.30 Wariacje na tematy Gersh-wina; 12.05 W tonacji Trójką; 13 Pow. z rozdykty; 13.30 „Ruchome święto” odc. pow.; 14 W tonacji Trójką cz. II; 15.05 Lato w Fil-harmonii; 16 Studio 202 — wrocławski magazyn rozrywkowy; 17.05 Muzyczna poczta UKF; 17.40 Muzyka filmowa; 18.10 Polityka dla wszystkich; 18.30 Kone. jakiego nie było; 19 Posłuchać warto; 19.15 Dawnych wspomnień czar; 19.30 Ekspressem przez świat; 19.35 Opera tygodnia: C. Monteverdi: „Orfeusz”; 19.50 „Kontakt” odc. powieści Gabrieli Górskiej; 20 Baw się razem z nami; 22.05 Gwiazda siedmiu wieczorów — S. Krajewski; 22.15 Klocki Logo — słuch.; 22.30 Spiewa E. Adamiak; 23 „Kalendarz” — wiersze o po-rach roku; 23.05 W tonacji Trójką; 24 Jam session w Trójce.

Wiadomości: 6.15, 7, 8, 10.30, 12, 15, 17, 19.30, 22, 0.50.

PROGRAM IV: 8 Spiewa M. Je-żowska; 8.10 R-TV Szkoła Średnia dla Pracujących — „Polska Win-keleń narodów” — j. polski sem. III; 8.25 Z twórczości Mi-chala Kleofasa Ogińskiego; 8.35 Sport, nauka, technika; 8.55 Głaz kapelo; 9 Dla kl. II (śródownow-społ.-przyrodnicze); „Kiedy kwit-nie bawełna” — słuch.; 9.25 Victo-ria de Los Angeles Spiewa (płesni) Grandadosa i de Falli (stereo); 10 Dla kl. V-VI (wych. muzyczne); „Zapraszamy”; 10.30 Estrada przy-jazni; 11 W walce z hitleryzmem; 11.30 Spiewa J. Baker (stereo); 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 13 J. rosyjski; 13.20 Dla kl. II (śró-downowisko społ.-przyrodn.); „Kiedy

kwitnie bawełna” — słuch.; 13.45 Tu Studio Stereo; 14.45 Sadeckie kapelo; 15.05 T.P.R. — Studio Kla-syczne „Scena Polska” — M. Me-lia; 16.05 Kodeks i kierownica — „Z patrolem na trasie”; 16.25 Drzewa polskie — Klon; 16.40 Fel-leton filmowy K. Młynarza; 16.50 Radioexpress; 17 Stereo: Solo i w duecie — W. Kubiak; 17.15 Aud. społ.; 17.30 Z taśmoteki spikera; 17.40 Rozmaitości kulturalne w oprac. Henryka Bakosia; 18 Ste-ro: Grająca szafa; 18.25 Zapom-niane kultury — „Sumeryjczy zęglarze”; 19 Czy znasz swoje prawo — Świadczenia emerytalne dla rolników; 19.15 J. rosyjski; 19.30 Studio Stereo zaprasza; 21.15 Lekarzy przyrody; 22.30 Radiowe portrety Polaków prof. S. Czar-nowski; 22.50 Spiewają — „Can-tores Minores Wratławskenskie”; 23.01 Omówienie Pr. IV i udziału Rozgłośni na dzień następny (kab-lem do Rozgłośni) z W-wy IV.

Wiadomości: 6.40, 12, 15, 16, 22.55.

NIEDZIELA — PROGRAM I: 7.30 Moskwa z melodią i piosen-ką; 8.20 „Musicon” z Poznania; 9.05 Magazyn Wojkowy; 10.10 Pół wieku polskiej piosenki; 10.30 Teatr dla Dzieci — „Mój jedyny”; 11 Różne barwy piosenki; 12.05 W samo południe; 12.45 Polska muzyka popularna; 12.50 Inf. dla kierowców; 13 Studio „Gama”; 14.30 „W Jeżorianach”; 15 Kone. żywych; 16.05 Teatr PR — 2 słuch. J. Meissnera; 16.50 Radiowe orkiestry przed mikrofonem z Poznania; 17.15 Studio Młod-zych; 18.15 Piosenka faktu; 19.15 Przy muzyce o sporcie; 20 Kone. żywych; 21.05 „Mini — me-ga — zynek” nr 32; 22 Telegramy muzyczne ze świata; 22.30 Moja aud. muz.; 23.05 Inf. sportowe; 23.15 Rewia piosenek; 23.45 Orkiestra Quincy Jonesa.

Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 16, 19, 23.

PROGRAM II: 8 „Niedzielne spotkanie” — pr. teatrsko-muz.; 12.05 Poranek muz. symf.; 13 Teatr PR — „Pierwsi z legioniu nie-miartelnicy”; 14.35 Rytm ludowe Ameryki Południowej; 15 Ra-diowy Teatr dla Młodzieży — Bergman, Antonioni i pomoc techniczna; 15.45 Horoskop rekla-mowy; 16 Polscy uczestnicy X Konkursu Chopinowskiego w 1980 roku; 16.30 „Wizyty i podróże” nr 28; 16.40 Panorama wokalistyki pol-skiej; 18.35 Felieton public. międzyz.; 18.45 „Moda i piosen-ka”; 19 Piosenki J. Petersburskie-go; 19.20 Studio Młodych — Roz-głoszenia Harcerska; 20 Więcej ar-tyści estrady i kabaretu; 21 Woj-sko — strategia i obronność; 21.15 Piosenki żołnierskie; 21.30 Roz-maitości muzyczne; 22 Nowe na-grania radiowe; 22.30 Teatr Poe-zji „Katylna” — poemat J. Stur-a; 23 Nowe nagrania radiowe; 23.35 Public. międzyz.; 23.40 Mu-zyka.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 14.30, 18.30, 23.30.

PROGRAM III: 8 Nasze typy — przegląd audycji tygodnia; 8.35 Komu piosenka?; 9 „Kontakt” — odc. pow. G. Górskiej; 9.10 Me-lodia przypomni ci orkiestry; 9.30 W stronę kultury...; 9.50 Na gi-tarze gra Ricky King; 10 60 mi-nut na godzinę; 11 Dyskoteka pod gruszą; 12 „Wielka wojna Wa-wrzyńska Zagłada” — słuch. do-kumentalne; 12.25 Orkiestry i dy-rygenty; 12.30 Przeboje z nowych płyt; 14.05 Peryskop — przegląd wydarzeń tygodnia; 14.30 Muzycz-ne premiery Pr. III; 15 Aud. spo-łeczna; 15.20 Nowa płyta Paula Mc Cartneya; 16 Wspomnienia P. Gaigina; 16.15 Niezapomniane na-grania Chicksa Corei — „Magia muzyki”; 17 Zapraszamy do Tró-jki; 19 Niezapomniane nagrania Chicksa Corei; 19.35 Opera tygod-nia — C. Monteverdi „Orfeusz”; 19.50 „Kontakt” — odc. pow.; 20 Jazz piano forte; 20.40 „Pamięt-ka” — aud. poetyczna; 21 Muz. poważna; 21.30 Gomółkowe melo-dy; 22.05 Gwiazda siedmiu wie-czorów — S. Krajewski; 22.15 Wieczorne spotkanie z zespołem The Andrews Sisters; 23 „Kalen-darz” — wiersze o porach roku; 23.05 Niezapomniane nagrania Chicksa Corei; 23.45 Chopin — na-grania Rubinstein.

Wiadomości: 6.30, 14, 19.30, 22.

PROGRAM IV: 8.05 Niedzielne spotkanie; 8.45 Stereo: Muzyczne propozycje; 9 Wielkopolska Nie-dziela; 10 Klub Młodych Miłośni-ków Muzyki — Koncert dla mło-dzieży (stereo); „Pod słońcem Ibe-rii”; 11 J. łaciński; 11.20 Fonote-ka folkloru; 11.35 Zgadnij, sprawdz, odpowiedz; 12.05 Teatr Klasyczny dla Młodzieży Szkolnej „Wakacje z duchami” cz. I; 13 Klub Olimpijczyków; 13.30 Koncert z gwiazdą — Melanie; 14.10 Dwie-kowe wtajemniczenia — Słonie; 14.30 Piosenki J. Rybińskiego; 14.30 Muzyka z jednej płyty (ste-ro); 15 Teatr PR Studio Stereo-fonizacja „Skapani świat”; 17 Wielkie podróże; 17.30 Warszaw-ski Tygodnik Dźwiękowy; 18 Ra-diolaria — program o najnow-szych osiągnięciach nauki i tech-niki w świecie; 18.30 „Gdy War-szawa została stolicą”; 19 Giu-seppe Verdi: Opera „Rigoletto” (stereo); 22 Wielkopolski Kalejdo-skop Sportowy; 22.10 „Międzyna-rodowa Trybuna Kompozytorów — Paryż 1980 r.

Wiadomości: 7, 13, 16, 22.55.

Praca

Pracownik potrzebny. O-grodnictwo, Nowy Dwór, Gnieźnieńska (za Boguciem). 44150g

Szewe o wysokich kwalifi-kacjach na obuwiu dam-skie potrzebny zaraz. Tel. 22-23-10, godz. 16 — 19. 40024g

Przyjmę pracownika chętnego do pracy na stałe w warsztacie produkcyjnym ze znajomością na-szyn. Ul. Szymanieckiego 5 drugie podwórko. 40628g

Potrzebna krawcowa na dobrych warunkach. Za Cytadela 98. 43495g

Potrzebna opiekunka do 3-letniego dziecka w po-bliżu ul. Gnieźnieńskiej. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43498g.

Przyjmę dozorstwo z mie-szkaniem, posiadam do zamiany ładne mieszka-nie w Puszczykowie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43555g.

Przyjmę pracę chałupni-czą. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43863g.

Przyjmę dozorstwo, wa-runek mieszkanie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19, dla 43864g.

Siusarz lub do przyucze-nia zatrudnienie. Siusarnia, Główna 47. 43891g

Sprzedawczyń do kiosku z kwiatami przyjmie zaraz. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43922g.

Młode małżeństwo poszu-kuje dozorstwa — waru-nek mieszkanie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43926g.

Instalatora c.o., wod-kan i spawacza przyjmę. Mazowiecka 2 m. 1. 43945g

Przyjmę pracę chałupni-czą, tel. 33-36-91, po godz. 17. 44009g

Przyjmę proste szycie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 44045g.

Pracownia Złotnicza przy-jmie pracowników. Go-rzów Wlkp., tel. 268-08. 44068g

Pani do prowadzenia do-mu na probostwie, uczel-ni, czysta do trzech so-b. Bez ogrodu, bez in-wentarza w mieście. Wa-runek bardzo dobre. Of-erty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 44076g.

Nauka

Lekcji języka angielskie-go udziela Z. Musiał, Po-znań, tel. 446-45. 44870g

Kupno

Kupię ogródek działkowy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43581g.

Szafę kupię. Tel. 67-31-53. 43746g

Kupię wtryskarkę do tło-ryzu szlucznych do 100 g. Tel. 67-37-27. 43980g

Stare aparaty fotograficz-ne. Krokos, Gdańsk, Po-morska 10, tel. 52-17-19. 599p

Mak biały kupię. Strze-lecki, Kostrzyn Wielko-polski, Dworcowa 6, tel. 230. 44038g

Piec KZ-5 — 18,5 m2, Eka-1 — 18 m2, Eka-4 — 25 m2 nowy, mało uży-wany kupię, tel. 448-72, od godz. 17. 44043g

Kupię brylant od 1 kar-ata. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 44064g.

Kupię starą komodę, ser-wantkę lub witrynę. Of-erty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 44065g.

Sprzedaż

Ślubną modną suknię na 167 cm sprzedam. Poz-nań, Tomickiego 20 m. 35 po godz. 16. 42287g

Sprzedam rower „Ja-guar”. Tel. 20-55-92 w godz. 7-15, Krupski. 42113g

Terakotę 5x5 cm białe-szarydłową i białoczar-ową po 4 m2 sprzedam. Nowy Świat 1 m. 42, po godz. 19. 42673g

Jadalnię dębową, ciężką, inkrustacjami sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 42800g.

Sprzedam miocanin — MCC-10A. Szamocin, ul. Marcinkowskiego 32. 43582g

Nowa dwupłytowa maszy-na do dziewiarskiej sprzedam. Tel. 20-21-33, po godz. 16. 43615g

Akordeon nowy 120 i 80-basowy Weltmeister sprze-dam, ul. Żarnowiecka 9 (za Ogrodem Botanicznym). 44108g

Sprzedam palme. Telefon 20-52-65. 43701g

Tunel foliowy 8x4,5 sprze-dam. Tel. 33-32-97. 43933g

Sprzedam tunel foliowy ogrzewany. Luboń 3, ul. Traugutta 25. 43641g

Overlock sprzedam. Cze-chosłowacka 18 m. 1. 43894g

Sprzedam piec c.o. Cami-no 1,1-1,3 z dwoma za-pasowymi członami, otył-y ścienne, włoskie, miał-ke czeska z wirówka, ma-łże ustępowa, materce łóżkowe, tel. 481-99. 43233g

Przedwojenny pokój sto-łowy, sypanie sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43700g.

Jadalnię dąb, sypanie sprzedam. Tel. 33-35-81 wewn. 158. 43709g

Betoniarke 150, nowa sprzedam. Swarzędz, Śio-wackiego 6. 43712g

Siewke tulipanów „Gene-ral Eisenhower”. Telefon 592-78. 43767g

Sprzedam konstrukcję tu-nelu + nowa folia nie-bieska, oraz piec c.o. — 6 m, Ochota 15 (przy Ma-szynach Żniwnych). 43784g

Kożuch męski, stan ideal-ny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43795g.

Sprzedam Ursus C-330. De-bienko, ul. Sikorskiego 18, koło Stęszewa. 43813g

Doga niemieckiego arle-kina, suczka 7-miesięczna Luboń 1, Świerczewskie-go 68. 43881g

Doga 4-letniego sprzedam tania, tel. 67-34-03. 43883g

Kolorowy telewizor „Jo-wisz” sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43892g.

Warsztat stolarski sprze-dam. Informacje: Skoki, ul. Wodna 1 tel. 18. 43932g

Pianino Calisia, stan bar-dzo dobry sprzedam, ul. Kuźnicka 21 m. 9. 43937g

Sprzedam MZ 5-biegową. Małeckiego 23 m. 5. 43940g

Tanio sprzedam konstruk-cję tuneli foliowych. Tel. 20-73-50. 43943g

Cebulki tulipanów „Ape-l doorn”. Poznań, Metalo-wa 14. 43949g

Sprzedam nowy kożuch damski, futro jasne 165. Głuszyna 206 m. 6. 43959g

Serwantkę Biedermey-er sprzedam. Tel. 700-90. 43962g

Magnetofon M2403 SD, Gwarancja. Wawrzyńska 26 m. 2. 43963g

Sprzedam ciągnik C 330 lub 4011, przyczepę wy-wrotkę, Marzenin 13, ko-ło Wrześni. 43966g

Sprzedam Poltax z gwa-rancją. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 43976g.

Organy włoskie nowe z perkusją sprzedam, Poz-nań, ul. Kopernika 6 m. 8 tel. 525-68. 43982g

Sprzedam blam karakulo-woy. Tel. 79-06-32 po godz. 20. 440

Praca

Uczniów na dobrych warunkach przyjmę. War-
żat sialników spalno-
wych, Piatkowo, ul. To-
maszewskiego 25, 44889g

Potrzebna opiekunka do
dziecka na 3-4 dni w ty-
godniu. Tel. 20-05-79.

Robotników budowlanych
zatrudnię, tel. 67-15-97.

Krawcowa do pracowni
firanek potrzebna. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 44478g.

Fryzjer lub fryzjerka me-
ska potrzebna. Praca sta-
ja. Poznań, Woźna 9.

Przyjmę kobiety sprawnie
szyczące na maszynie do
zakładu konfekcyjnego.
Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 44099g.

Przyjmę do pracy galwa-
nizera oraz szlifierza-po-
lownika. Poznań, ul. Ka-
mienicka 7, tel. 673-605.

Palacza centralnego ogrze-
wania — solidnego na et-
at zatrudnić. Zgłoszenia:
Administracja Domu, Ra-
tajczaka 18 godz. 11-13.

Piekarz oraz rencista ple-
karz na pół etatu potrzeb-
ni zaraz. Dla zamieszko-
wego wygodny pokój. Pie-
karnia, Mottego 2, 44069g

Poszukuję opiekunki do
5-miesięcznej dziewczynki.
Poznań, ul. Galleu-
sza 5d m. 23, tel. 325-825.

Przyjmę mechanika samo-
chodowego oraz uczniów.
Poznań, Dąbrowskiego 485

Uczelnią, solidną panią
do prowadzenia domu dla
trzech osób zaraz przy-
jmę. Warunki bardzo dob-
re. Poznań, ul. Bolko-
wicka 8

● Sprzedaż
Cebule pięknej frezji wiel-
kokwiatowej, większa 1-
łość sprzedam. Przeźnie-
rowo koło Poznania, ul.
Rynkowa 76.

● Samochody
Sprzedam Volkswagena
1200 i Syrenę 104, telefon
33-27-38 po godz. 17.

Sprzedaż Wartburga 353
W, rocznik 1980. Poznań-
Dębiec, ul. Jesionowa 5.

Sprzedaż Fiata 131 S Mi-
rafioli. Szamotyły, Szczu-
czynskiego 52, tel. 207-74

VW-Passat L sprzedam
tel. 67-14-92 godz. 18-21.

Nowa „Zastawa” 1100
sprzedam. Tel. 200-935,
godz. 18-20.

Sprzedaż Fiata 131 L,
Miraflori — nowego. Po-
znań, Sporna 12.

Sprzedaż Zastawę 1100p.
Fabryczna 8 po godz. 18.

Lokale

Poszukuję pilnie miesz-
kania: 2 pokoje z kuch-
nią, samodzielne (puste)
— okres od września 1980
— 31. VIII 1981. Mariusz
Szafarz, 27 Grudnia 8/10,
tel. 556-27, 564-95, 44375g

● Nieruchomości
Sprzedam wyłączone wil-
nę z ogrodem, dogodna
komunikacja, możliwość
otwarcia warsztatu. Poz-
nań, Miłostawska 18, o-
glądać w niedzielę.

Sprzedaż okazjonalnie dom
dwurodzinny z wszelkimi
wygodami oraz ogród, 2
garaże w Puszczykowie.
Oferty „Prasa”, Grunwal-
dzka 19 dla 43801g.

Kupię 0,5 ha ziemi z bu-
dynkami gospodarczymi,
okolicę Poznań. Tel.
67-52-83 po godz. 19 lub
oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19, dla 42881g.

Sprzedaż dom nowy 4-po-
kójowy z tarasem c.p.,
ogród 900 m² zadrzewio-
ny, garaż, zabudowania
gospodarcze, Poznań, ul.
Zbylitowa 9a.

Oddam w dzierżawę 0,5
ziemi oraz stodołę. Mę-
dzydrojska 16 — Kępy-
żółte.

Sprzedaż piętrowy willi, So-
lacz. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 44467g.

Sprzedaż działkę budo-
wlaną 640 m². Władomscy,
tel. 66-51-72.

Dużą willę w Poznaniu,
najchętniej Grunwald ku-
pię. Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 44396g.

Sprzedaż dużą willę no-
woczesnej architektury,
nowo wybudowaną, dział-
ka 1200 m² w Puszczyko-
wie sprzedam. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 44226g.

Sprzedaż uzbrojona dział-
ka 0,48 ha z prawem ra-
budowy w Luboniu. Of-
erty „Prasa”, Grunwal-
dzka 19 dla 44230g.

Kupię działkę powyżej
1.000 m² w Poznaniu lub
okolicach. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
44237g.

Sprzedaż komfortowo ur-
ządzony dom z bliz-
nawą w Plewiskach.
Oferty „Prasa”, Grunwal-
dzka 19 dla 44252g.

Kupię działkę budowlaną,
stary domek, zachod-
nie części, okolice Pozna-
nia. Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 44299g.

Kupię działkę budowlaną
pod domek wolnostojący.
tel. 508-19 godz. 10-18.

Sprzedaż dom bliźni-
czy parterowy na dział-
ce o pow. 680 m² Poznań-
Smochowice. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
44340g.

Rozpoczęta budowa domu
szeregowego sprzedam.
Oferty „Prasa”, Grunwal-
dzka 19 dla 44342g.

● Różne
Płyty gramofonowe! No-
wości zagraniczne! „Dis-
cotes” Poznań-Winogro-
da, Os. Kraju Rad pawil-
on 104 naprzeciw Mega-
samu.

Polecam najnowsze wzo-
ry nagrobków, przystęp-
ne ceny. Przyjmowanie
zamówień: Bartkowiak
Srem, Kolańska 4; Poz-
nań, Os. Wielkiego Paź-
dziernika 4 m. 46, środy
piątki, niedziele, godz.
15-21.

Cyklinowanie. Szaj, tel.
67-38-14.

Cyklinowanie parkietów,
malowanych desek, ukła-
danie mozaiki, lakierowa-
nie — wykonuje Zakład
Usługowy Misiurewicz.
Tel. 457-28.

Nagrobki w terminie do
1 listopada wykonuje za-
kład kamieniarski ul. Mo-
dawska 42 Poznań, do-
jazd autobusem 51 do
końca.

Przyjmę współnika z go-
łową do zaprowadzone-
go zakładu. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
44347g.

Kiory z akwizytorów
przyjmie dodatkowo sprze-
daj konfekcji damskiej.
Oferty „Prasa”, Grunwal-
dzka 19 dla 44429g.

Nagrobki — termin wyko-
pania do Wszystkich Świę-
tych. Zgłoszenia: zakład
Donajski, Poznań, Da-
browskiego 197.

Układanie parkietu, mo-
zaiki, cyklinowanie, lak-
ierowanie. Wyłożenie
schodów mozaiką. Prze-
mysłowa 45a m. 11, Kaw-
ka, tel. 33-07-93, godz. 19
— 21.

Malowanie — tapetowa-
nie, roczna gwarancja.
Woźniak, tel. 20-26-67.

Posiadam Flata, przyjmę
akwizycję. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
44343g.

Maluję i tapetuję miesz-
kania, Bożeny 4, Kropo-
fil.

PODYPLOMOWE STUDIUM KULTURY I TURYSTYKI Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 91 pok. 27 — 60-569 Poznań

O G Ł A S Z A ZAPISY KANDYDATÓW JA ROCZNE STUDIUM PODYPLOMOWE

z zakresu wybranych zagadnień
kulturalno - oświatowych i turystycznych
(na specjalizacji turystycznej wymagana jest znajomość
języka obcego) w celu kształcenia kadry specjalistów
w zakresie turystyki krajowej i zagranicznej.

O przyjęcie na Studium mogą się ubiegać osoby: skiero-
wane przez zakład pracy i posiadające dyplom ukończenia
wyższej uczelni.

Zajęcia odbywają się systemem zaocznym co dwa tygod-
nie w sobotę i niedzielę.

Absolwenci otrzymują dyplom ukończenia Studium, we-
dlug wzoru ustalonego przez Ministerstwo Nauki, Szkolnic-
twa Wyższego i Techniki oraz uprawnienia państwowe pi-
lota wycieczek zagranicznych, organizatora turystyki kra-
jowej.

Nauka na Studium jest odpłatna, zwolnieni z opłaty są
nauczyciele.

Podanie o przyjęcia wraz z życiorysem, skierowaniem
zakładu pracy, ankietą personalną, 6 zdjęciami oraz odpi-
sem dyplomu ukończenia studiów wyższych, należy składać
do dnia 30. IX. br. w Podypłomowym Studium Kultury
i Turystyki UAM, Poznań, Szamarzewskiego 91, pok. 27.
tel. w godzinach od 10-12 (oprócz sobót) 404-51 w. 229.
2775-K1

Maluję i tapetuję miesz-
kania, Bożeny 4, Kropo-
fil.

Cyklinowanie, układanie
parkietu. Tel. 66-59-45. Pu-
zycki.

Pan 33-letni, wzrost 172,
materiałnie niezależny,
bez zobowiązań, miliej pre-
zencji pozna pana do lat
33, ładna, zgrabna, chętnie
bezdzielną z miesz-
kaniem. Cel matrymonial-
ny. Zdjęcia mile widziane,
dyskretna zapewniona.
Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 44209g.

Układanie mozaiki parkie-
towej, cyklinowanie ofe-
ruje Pawłowicz, telefon
671-786.

Panna 25-letnia, magister,
mieszkanie, samochód po-
zna odpowiedniego kawa-
lera. Cel matrymonialny.
Oferty „Prasa”, Grunwal-
dzka 19 dla 44369g.

● Matrymonialne
Samotny inżynier 54-let-
ni pozna pania, może być
z prowincji. Cel matry-
monialny. Zdjęcia mile
widziane. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
41856g.

Biuro Matrymonialne —
„Ewa” szczęśliwie koła-
rzy małżeństwa. 80-952
Gdańsk 6, skrytka 237.
2331-K1

W dniu 4 września 1980 r. zginął tragicznie
w czasie pełnienia obowiązków służbowych,
nasz pracownik i serdeczny kolega

ROMAN WIŚNIEWSKI
lat 28

Rodzinie Zmarłego wyraży serdecznego współ-
czucia składają

Dyrekcja, Rada Zakładowa, POP
i współpracownicy
Fabryki Sprzętu Okrętowego „Mehlor”
w Czarnkowie

1905-K3

† Dnia 4 września 1980 roku zmarła nagle
przeżywszy lat 66 namaszczona Olejami św.
moja ukochana żona, matka, teściowa i bab-
cia.

MARIANNA PAKOSZ
z domu Witych

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 8 bm.
o godz. 15 na cmentarzu w Głuszynie.

W smutku pogrążony
mąż z rodziną

44712g

† Dnia 1 września 1980 roku odszedł do spr-
awiedliwego świata mój jedyny mąż i nasz
ukochany ojciec, człowiek prawy i wielkiego
serca, sp.

WŁADYSŁAW BANACZYK
adwokat

b. członek współzałożyciel i kierownik Zespo-
łu Adwokackiego nr 10 w Poznaniu, b. pre-
zes PAML w Poznaniu, współzałożyciel i pre-
zes korporacji Agraria, prezes OZAM, in-
icjator, współorganizator oraz prezes WSMW,
b. redaktor „Spolem”, członek RNPSL Piast,
b. wiceminister sanacji, Podczas II wojny świat-
owej, członek i wiceprezes Rady Narodowej —
kierownik Działu Społecznego RM minister
spraw wewnętrznych rządu emigracyjnego, b.
poseł do KRN i Sejmu Ustawodawczego, czło-
nek PSL Lewica, ostatnio członek ZSL i Lu-
dowej Spółdzielni Wydawniczej.

O czym z bólem zawiadamiam

żona i synowie z rodzinami

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 8 bm.
o godz. 13.10 na cmentarzu junikowskim.

Puszczykowo ul. Sosnowa 7.

44825g

Wielebnemu Duchowieństwu, Krewnym,
Przyjaciółom i Lokatorom, którzy okazali nam
dużo serca i pomocy w tak bardzo bolesnej
dla nas chwili oraz uczestniczyli w ostatnim
pożegnaniu naszej najukochańszej żony i ma-
musi, sp.

JADWIGI MICHAŁSKIEJ
z domu Lehman

SERDECZNE PODZIĘKOWANIE
składa

mąż z rodziną

44624g

Wszystkim, którzy okazali pomoc i współ-
czucie podczas długotrwałej choroby oraz tym,
którzy wzięli udział w uroczystościach pogrze-
bowych mojej matki, sp.

ANNY RYCHCZYŃSKIEJ
ta drogą składam

SERDECZNE „BÓG ZAŁAĆ”

C O R K A

44061g

W dniu 4 września 1980 roku zmarł nasz
długocześni i ceniony pracownik oraz serdecz-
ny kolega

inż. TADEUSZ SWITEK

Rodzinie Zmarłego wyraży głębokiego współ-
czucia składają

Dyrekcja, Rada Zakładowa, POP
i współpracownicy
BPPC „Cukroprojekt” w Poznaniu.

1904-K3

Dnia 3 września 1980 roku po krótkiej cho-
robie zmarł mój ukochany mąż, nasz najdroż-
szy tatuś, teść i dziadziś przeżywszy lat 59

CZESŁAW DWORZYŃSKI

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 8 bm.
o godz. 12 na Miłostowie.

W smutku pogrążona

RODZINA
ul. Żeromskiego 8c m. 9.

44750g

Dnia 4 września 1980 roku zmarł po ciężkiej
chorobie, przeżywszy lat 69, sp.

STANISŁAW KOREK

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 7 bm. o go-
dzinie 13 na cmentarzu parafialnym w Klekru.

Strapiena

żona z rodziną

44874g

Ś. + p.
HELENA MAŚLANKIEWICZ

zaszła w Panu dnia 5 września 1980 roku

Z głębokim żalem żegnamy naszą najdroższą,
najtrochęszą i najukochańszą matkę, bab-
unię i prababcię.

Strapienie

córki z rodzinami

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 7 bm. o go-
dzinie 16 na cmentarzu w Kostrzynie Wlkp.

Kostrzyn Wlkp., ul. Kościuszki 7.

44832g

† Z żalem zawiadamiamy, że dnia 4 września
1980 roku zmarła nagle, przeżywszy lat 83,
nasza ukochana szwagierka i ciocia

STANISŁAWA MATUSZKIEWICZ
z domu Kulińska

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 7 bm. o go-
dzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Śródzie
Wlkp.

W smutku pogrążona

RODZINA

44898g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
4 września 1980 roku zmarł po krótkiej cho-
robie, przeżywszy lat 69, mój najdroższy mąż,
nasz ukochany ojciec, teść, dziadek i pradzi-
dek, sp.

JÓZEF WAWRZYŃIAK
emeryt PKP

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 8 bm.
o godz. 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pogrążona

żona z rodziną

Ul. Głogowska 197b.

44875g

† Dnia 1 września 1980 roku zmarł w 74 ro-
ku życia, opatrzony Sakramentami św.
nasz najukochańszy mąż, ojciec, teść i dzi-
dek, sp.

MICHAŁ TEMI LEWICZ

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 8 bm.
o godz. 10.50 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim żalu pogrążona

RODZINA
ul. Grodziska 105 m. 1

Dnia 3 września 1980 roku zmarł w Bogu prze-
żywszy lat 77, nasz drogi mąż, ojciec, troskli-
wy dziadek, brat, szwagier i wujek

FRANCISZEK BOBER

były główny księgowy PGR Nieprusze-
wo, porucznik Powstania Wielkopolskiego, odznacz-
ony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia
Polski i Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 8 bm.
o godzinie 10.10 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni

żona, córka i syn z rodzinami

Ośledzie Wielkiego Października 5 N m. 141.

44653g

Dnia 4 września 1980 roku zmarła opatrzona
Sakramentami św., nasza kochana ciocia, sp.

BARBARA WIŚNIEWSKA

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 8 bm.
o godzinie 11 na cmentarzu górczyńskim.

W żalu pogrążona

RODZINA
Ul. Jarochońskiego 43, dawniej ul. Dąbrow-
skiego 66.

44876g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
5 września 1980 roku w wieku 67 lat, zmarła
nasza najdroższa

z BILECKICH
MIECZYSLAWA KULCENTY

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 9 bm. o go-
dzinie 9.30 na cmentarzu junikowskim.

RODZINA

44866g

Dnia 5 września 1980 roku po długiej, ciężkiej
chorobie zmarła w wieku 76 lat, nasza naj-
ukochańsza mamusia, siostra, babcia, prabab-
cia

TERESA WIECZOREK
z domu Domańska

Pogrzeb odbędzie się w dniu 7 bm. o go-
dzinie 14 na cmentarzu w Rawiczu.

RODZINA

44906g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
2 września 1980 roku zmarła po długich
i ciężkich cierpieniach nasza ukochana sio-
stra, szwagierka i najlepsza ciocia, sp.

ZOFIA GOŹDZIK

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 8 bm.
o godz. 13 na cmentarzu na Miłostowie.

RODZINA

ul. Dzierżyńskiego 266 m. 2.

44584g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia
3 września 1980 roku odszedł od nas uko-
chany mąż, ojciec, dziadek i pradziadek, prze-
żył lat 77

IGNACY KACZMAREK

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 8 bm.

Sobota 6 IX

PROGRAM I

15.25 — Program dnia;
15.30 — Militaria, obronność, nowoczesność;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik;
16.30 — Dla dzieci: Skakanka;
17.00 — Zapisane kamera;
17.55 — I liga piłki nożnej;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — W świecie przyrody;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Kino Interesujących Filmów — „Sierżant Rutledge”

PROGRAM II

LATO W DWÓJCE
16.50 — Szanujmy wspomnienia;

Niedziela 7 IX

PROGRAM I

7.40 — Nowoczesność w domu i zagrodzie;
8.10 — Emerytury dla rolników;
8.20 — Telewizyjny klub seniora;
8.35 — Program dnia;
9.00 — Dla młodych widzów: Teleskop. W programie m. in. „Niezwykła piątka” — film TV angielskiej;
10.20 — Antena;
10.55 — Republiki radzieckie — „Duma o Ukrainie” — film dokumentalny;

11.50 — Dziennik;
12.10 — Rolnicze rozmowy;
12.40 — Dla dzieci: „Przygody Sindbada”;
13.05 — Telewizyjny Koncert Zyczeń;
13.50 — Zapisane kamera;
14.20 — Losowanie Dużego Lotka;
14.35 — Poczet aktorów polskich;
15.25 — W świecie dzikich zwierząt;
15.50 — „Pogoda dla bogaczy” — odcinek ostatni serialu;
16.40 — „Sandokan” — odcinek VI filmu przygod. TV włoskiej;
18.00 — IV Festiwal Interwizji „Sopot 80” — konkurs wytwórni fonograficznych;

18.00 — Wieczorynka;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — „Z biegiem lat, z biegiem dni”;
21.10 — Sportowa niedziela;
21.40 — IV Festiwal Interwizji „Sopot 80” — konkurs organizacji telewizyjnych;

PROGRAM II

9.50 — Krótkofalowcy — program wojkowy;
10.20 — Przeboje tygodnia;

17.30 — „Wojna domowa” odc. 6 pt. „Trójka klasowa”;
18.00 — „Fauna i flora Nowego Jorku” — angielski film dokumentalny;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — „Czary, mary” — program rozrywkowy;
21.05 — Wszystko za wszystko z z Augustynem Dobieckim;
22.25 — „Mój Londyn” odc. 1 serialu obyczajowego telewizji angielskiej;

12.10 — Teatr telewizji — Kornel Filipowicz — „Pylek w oku”;
13.20 — Wielka gra;
14.20 — „Raca — moja miłość” — komedia obycz. prod. CSRS;
15.45 — Wulkany świata — „Erebus”;
16.45 — Stanisław Grochowiak — sylwetka poety;
17.25 — I liga piłki nożnej;
19.05 — Wiersze i piosenki Stanisława Grochowiaka;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Telewizyjny music-hall;
21.05 — Panorama;
21.44 — W starym kinie.

Poniedziałek 8 IX

PROGRAM I

15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik (kolor);
16.30 — Dla dzieci: „Zwierzyniec” (kolor);
16.55 — „Dzień dobry, w kręgu rodziny” (kolor);
17.20 — Poradnia zdrowego człowieka;
17.45 — „Polskie drogi” — dramat wojenny TP;
18.50 — Dobranoc;
19.00 — Radzimy rolnikom (kolor);
19.10 — „Echa stadionów” (kolor);

19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Teatr Telewizji — Michał Saliński-Szczedrin — „Cienie”;
21.25 — Publicystyka międzynarodowa;
21.55 — Melodie;
22.25 — Dziennik;

PROGRAM II

DWÓJKA DLA DRUGIEJ ZMIANY
PREMIERA DNIA
10.00 — „Polskie drogi” — odc. 2

pt. „Obywatele GG” — reż. Janusz Morgenstern;
11.00 — Dzień bułgarski w TP „Z bułgarskiej estrady” — program rozrywkowy;
11.35 — „Marteniczki i inne obyczaje”;
12.00 — Dziennik;
16.35 — Program dnia;
18.40 — Dzień bułgarski w TP;
18.45 — Kartki ze współczesności — „Bułgaria 80” — film dokumentalny;
17.05 — „Marteniczki i inne obyczaje”;
17.25 — Z bułgarskiej estrady — program rozrywkowy;
17.40 — Na szlaku 1300-lecia — re-

portaż filmowy;
18.25 — Po polsku i po bułgarsku;
18.50 — Barwy dzieciństwa — socjalistyczne spotkania młodych twórców;
19.00 — Dobranoc;
19.10 — Teleskop;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Dzień bułgarski w TP e.d.;
20.15 — Na szlaku 1300-lecia — reportaż filmowy;
20.55 — Z bułgarskiej estrady — program rozrywkowy;
21.30 — 24 godziny;
21.40 — „Doktor Ga” — film animowany;
21.50 — Film fab. prod. bułgarskiej;

Wtorek 9 IX

PROGRAM I

7.40 — Program dnia;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik (kolor);
16.30 — Telewizyjny klub seniora;
16.55 — „Interstudio” (kolor);
17.40 — „Dom i my” (kolor);
18.00 — Magazyn Telewizji Młodych (kolor);
18.50 — Dobranoc;

19.00 — Wystąpienie ambasadora Bułgarii (kolor);
19.10 — „Świadkowie” (kol.);
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Kino Interesujących Filmów — „Oblicze świata”;
21.45 — Warszawa Fryderyka Chopina;
22.55 — Dziennik;

PROGRAM II

DWÓJKA DLA DRUGIEJ ZMIANY
PREMIERY DNIA
10.00 — Interstudio;

10.25 — „Turystyka i wypoczynek”;
10.50 — Antyczny świat prof. Krawczuka;
11.20 — „Dom i my”;
11.40 — Dziennik (kolor);
17.00 — Program dnia;
17.05 — Dla młodych widzów: „Dawid Copperfield” odc. 3 filmu TV angielskiej (kolor);
18.00 — „Paweł i Wierginia” odc.

13 (ostatni) film przygodowy TV francusko-szwajcarskiej (kolor);
18.30 — Melodie;
19.00 — Teleskop;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Wtorek melomana (kolor);
21.10 — 24 godziny (kolor);
21.20 — Teatr Telewizji na świecie — Krystian Munieane — „Czy tając na nowo Szekspira”;

Środa 10 IX

PROGRAM I

15.20 — Program dnia;
15.25 — NURT;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik (kolor);
16.30 — Dla dzieci: „Michałki” (kolor);
16.55 — „Tele-gol” (kol.);
17.20 — „Dzień dobry, w kręgu rodziny” (kolor);

17.45 — Losowanie Express i Małego Lotka (kolor);
18.00 — „Forum korespondentów” (kolor);
18.25 — „Turystyka i wypoczynek” (kolor);
18.50 — Dobranoc;
19.00 — „Camerata” — magazyn muzyczny (kolor);
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Filmoteka arcydzieł — „Komedianti” cz. 2 pt. „Romanes paja” — francuski film fabularny;

21.10 — „Pamiętki września”;
22.20 — Dziennik;
DWÓJKA DLA DRUGIEJ ZMIANY
PREMIERY DNIA
10.00 — „Pamiętki Września”;
10.30 — „Niezwykłe urodziny” — komedia obyczajowa TV węgierskiej (kol.);
11.30 — Dziennik (kolor);
17.15 — Program dnia;
17.20 — Towarzystwo Wiedzy Po-

wszechnej (kolor);
17.30 — „Niezwykłe urodziny” — komedia obyczajowa TV węgierskiej (kolor);
18.30 — Program morski;
19.00 — Piosenki tygodnia;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — „Kształt słowa” (kolor);
20.40 — Antyczny świat Apostata; Krawczuka — Julian Apostata;
21.10 — 24 godziny (kolor);
21.20 — Pegaz młodych (9);
21.50 — Teatr Wspomnień — 1967 — Ignacy Krasicki — „Pleniacz”

Czwartek 11 IX

PROGRAM I

15.20 — Program dnia;
15.25 — Dla młodych widzów — „Turniej zastępowych” (kolor);
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik (kolor);
16.30 — Dla młodych widzów: Czwartek Telewizji Dzieciątka i Chłopców w programie z okazji odcinek filmu z serii „Dick Turpin” pt. „Polowanie na lisę” (kolor);

17.30 — Magazyn bezpieczeństwa ruchu drogowego (kolor);
18.00 — „Patrol” — „Jak zmienił” program wojskowy (kolor);
18.25 — Telewizja Młodych przedstawia — Sposób życia (kolor);
18.50 — Dobranoc;
19.00 — „Sonda” — „Rozbitkowie” (kolor);
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Teatr Sensacji — Juliusz Grodzki. Michał Kasprzak — „Pulapka na „star of sea”;

21.25 — Pegaz (kolor);
22.10 — „400 lat Zamościa” — reportaż muzyczno-historyczny (kolor);
22.40 — Dziennik (kolor);
DWÓJKA DLA DRUGIEJ ZMIANY
PREMIERY DNIA
10.00 — Sonda;
10.25 — 400 lat Zamościa — reportaż;

10.55 — „Magazyn bezpieczeństwa ruchu drogowego”;
11.20 — Dziennik (kolor);
16.55 — Program dnia;
17.30 — „Popołudnie podróży i przygody” (kolor);
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Nurt;
21.10 — 24 godziny (kolor);
21.20 — Kino Oko — kalejdoskop filmowy (kolor);
22.10 — Nurt;

Piątek 12 IX

PROGRAM I

15.20 — Program dnia;
15.25 — Nurt;
15.55 — Obiektowy;
16.15 — Dziennik (kolor);
16.30 — Dla dzieci: „Piątek z Pan-kracym” (kolor);
16.55 — „Dzień dobry, w kręgu rodziny” (kolor);

17.25 — „Daleko od szosy” odc. 6 pt. „Egzamin” film obyczajowy TP (kolor);
18.40 — Radzimy rolnikom (kolor);
18.50 — Dobranoc;
19.00 — Telewizja Młodych przedstawia „Aneks do historii” (kolor);
19.30 — Dziennik telewizyjny;
20.10 — Studio Gama przedstawia;
21.10 — Teatr telewizji;
22.25 — Dziennik (kol.);

PROGRAM II
DWÓJKA DLA DRUGIEJ ZMIANY
PREMIERY DNIA
11.10 — „Wojna domowa” pt. „Polski jogi”;
11.40 — Dziennik (kolor);
16.55 — Program dnia;
17.00 — Dla młodych widzów: „Był sobie raz człowiek” odc. 1 filmu produkcji francuskiej (kolor);
17.35 — Klub Jazzowy Studia Gama — Vademecum (kolor);

18.10 — Małe kino — „Sablemania” jugosłowiański film animowany (kolor);
18.30 — Spotkania literackie;
19.30 — Dziennik telewizyjny;
„LATO W DWÓJCE”
20.10 — „Mieszkańcy laguny” odc. 3 — film fabularny TV hiszpańskiej (kolor);
21.15 — 24 godziny (kolor);
21.25 — Z czego śmieją się Angli-ey (kolor);
22.10 — „Gwiazdozbiór” — Charlie Chaplin (kolor);

sport-sport

I i II liga piłkarska

Wisła — Lech i Olimpia — Kryształ

W sobotę i niedzielę rozegrana zostanie piąta kolejka spotkań w ekstraklasie. Piłka rze Lecha wczoraj wyjechała do Krakowa by dzisiaj o godz. 17 spotkać się z Wisłą. Do tej pory krakowianie zdobyli tylko trzy punkty wygrywając ze Śląskiem 2:1 i remisując z Zagłębiem 0:0, natomiast przegrała z Ruchem 1:2 i Szombierką 1:3. Lech ma o jeden punkt więcej od gwardzistów.

Wielu wyjazdowych meczów w Krakowie kolejarze nie mogą zaliczyć do udanych — kilka z nich kończyło się kilkubramkową przegraną. Obecnie jednak Wisła nie prezentuje takiego poziomu jak przed kilkoma sezonami.

Mecz Lecha z Wisłą powinien być wyrównany, a przy odrobinie szczęścia poznaniacy mogą z Krakowa wywieźć nawet dwa punkty. Dodać na leży, że w zespole gospodarzy nie wystąpi najlepszy strzelec Kazimierz Kmiecik, który w meczu z Szombierkami otrzymał czerwoną kartkę. Powinien starać się go zastąpić Andrzej Iwan, który w tym tygodniu w wygranym 4:1 sparingowym meczu z Garbarnią Kraków strzelił trzy gole.

W innych spotkaniach grają: Zagłębie — Odra, Ruch — Arka, Motor — LKS, Widzew — Stal, Bałtyk — Górnik, Legia — Śląsk i Zawisza — Szombierka.

Również w sobotę i niedzielę odbędą się mecze II ligi. Dzisiaj o godz. 16 na stadionie gołęzińskim Olimpia podejmować będzie najmłodszy zespół w tej lidze Krysztal Stronie Śląskie. Rywalom poznaniaków nie wiedzie się najlepiej w tych rozgrywkach, a poziom prezentowany przez Krysztal też nie jest wysoki. Wydaje się, że z optymizmem powinniśmy patrzeć na występ gwardzistów. Olimpia w tym meczu powinna zanotować pierwsze zwycięstwo. Aby jednak tak się stało gwardziści już od pierwszej minuty powinni atakować — pamiętając jednocześnie o grze obronnej.

W innych spotkaniach II ligi grupy I grają: GKS Katowice — Stilon, Zagłębie Wałbrzych — Piast Gliwice, Gwardia Koszalin — ROW, Stal Stocznia Szczecin — Moto Jelcz Oława, Lechia Gdańsk — Pogoń Szczecin, Arkonia — Stoczniołwiec i Wisła Płock — Górnik Wałbrzych. (ahe)

Losowanie IV rundy Pucharu Polski

W PZPN odbyło się losowanie IV rundy piłkarskiego Pucharu Polski.

Oto zestawienie par: Pogoń Szczecin — Lech Poznań, Lechia Gdańsk — Zawisza Bydgoszcz, Chmielek Bydgoszcz — Szombierka Bytom, Stal Stocznia Szczecin — Śląsk Wrocław, Zagłębie Wałbrzych — Górnik Zabrze, Wisła Płock — Stal Mielec, zwycięzca me-

czu Biekitnych Kielce i Bałtyku Gdynia — Polonia Bytom, Stal Rzeszów — Widzew Łódź, Broń Radom — Ruch Chorzów, RKS Ursus — Zagłębie Sosnowiec, Motor Lublin — Legia Warszawa, Piast Gliwice — Odra Opole, GKS Tychy — Arka Gdynia, Cracovia — ŁKS Łódź, Resovia — GKS Katowice, Stal Stalowa Wola — Wisła Kraków. (PAP)

Boks

Poznań — Wrocław juniorów

W niedzielę w Gnieźnie odbędą się bokserskie spotkania juniorów o Puchar GKKFIS pomiędzy reprezentacjami Wrocławia i Poznania. Początek przewidziano na godz. 11 w sali przy ul. Marii Konopnickiej 6. (ahe)

Koszykówka

Dwa zwycięstwa reprezentantek Polski

W węgierskiej miejscowości Keszmet trwa między państwowy turniej koszykarek z udziałem reprezentacji Węgry, Polski, Włoch i Francji. Po dwóch seriach spotkań prowadzą Węgierki przed Polską — obie reprezentacje po dwa zwycięstwa. Polki wygrały w pierwszym spotkaniu z Włoszkami 68:58 (31:32), w drugim pokonały Francję 71:62 (32:34). (PAP)

Hokej na trawie

Start i Sparta — razem

Do połączenia dwóch klubów — Sparty i Startu doszło w Gnieźnie. Zdecydowały względy ekonomiczne. Sparta była klubem jednosekcyjnym. Hokeiści na trawie, bo o nich mowa, przez wiele lat nie mieli sobie równych w Polsce. Właśnie ze Sparty wywodziło się mnóstwo reprezentantów kraju, ze słynną trójką braci Fliników na czele. W trakcie spotkania z udziałem władz miasta, a także prezesów: PZHT — A. Karwackiego i OZHT — W. Krzyżaniaka, ustalono, iż Start zdziedziczy będzie dorobek Sparty. A jest on wyjątkowo bogaty. Sparta aż 14 razy była mistrzem Polski w hokeju na trawie, którego to rekordu do dzisiaj nie pobito.

MP w kolarstwie

Dzisiaj i jutro na torze kolarskim Włókniarza w Kaliszu odbędą się mistrzostwa Polski juniorów i seniorów w tandemach oraz mistrzostwa Polski juniorów i juniorów młodszych w jeździe parami. Udział zapowiedziało czołówek krajowa, zabraknie jedynie obrońców tytułu w tandemach — pary Kotliński — Szymczak.

Początek zawodów w sobotę i w niedzielę o godz. 10.30 w seriach przedpołudniowych oraz o 16 w seriach popołudniowych.

PŚ w pięcioboju

A. Bajan prowadzi

Po czterech konkurencjach rozgrywanego w Londynie Pucharu Świata w pięcioboju nowoczesnym kobiet, prowadzi Polka A. Bajan i Szwedka A. Lamprecht. Pozostałe nasze reprezentantki zajmują dalsze miejsca: 15. O. Jedlewska, 23. A. Król i 31. H. Starczewska. Drużynowo prowadzi W. Brytania przed RFN, USA, Szwecją, Polską i Kanadą. (PAP)

W poniedziałki i dni poświęcone wszystkim muzeom z wyjątkiem historii M. POZNANIA i RZEMIOSŁ ARTYSTYCZNYCH — są nieczynne.

ARCHEOLOGICZNE (ul. Wodna 37) — codziennie g. 10-16.
MUZEUM FORTU VII — g. 9-17, niedz. i św. g. 10-16.
HISTORII M. POZNANIA (St. Rynek) — g. 10-15 śr i piąt. g. 12-16, soboty i dni przedśw. za-

mknięte. „Wyzwolenie i odbudowa Poznania w dokumentach archiwalnych”.

HISTORII RUCHU ROBOTNICZEGO (St. Rynek 3) — g. 9-17, niedz. i św. 10-18; wystawa „Ernst Thaelmann”.

INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH (St. Rynek) — codziennie g. 9-18, niedz. i św. g. 10-15.
NARODOWE (al. Marcinkowskie go 9) — Galeria Malarstwa Obcego. Sztuki Średniowiecznej Malarstwa Polskiego. Polskiej Sztuki Współczesnej — g. 9-18, niedz. i św. g. 10-15.

RZEMIOSŁ ARTYSTYCZNYCH — wt. czw i piąt g. 10-16, śr. g. 12-16, niedz. i święta g. 10-15, sob. dni przedśw. i 7 IX zamknięte, wolne sob. g. 10-15.
MUZEUM W ROGALINIE — g.

10-16, niedz. i św. g. 10-18.
MUZEUM W KÓRNIKU — g. 9-16.

MUZEUM W GOŁUCHOWIE — g. 10-16, niedz. i św. g. 10-18.
MUZEUM W GNIEZNE — g. 10-17.

MUZEUM PIERSZYCH PIAS-TÓW W LEDNICY — g. 8-19, nieczynne do odwołania.

MUZEUM ROLNICTWA (Szre-niawa) — g. 9-16.
SKANSEN PSZCZELARSKI w Swarzędzu — g. 7-17.

MUZEUM LITERACKIE HEN-RYKA SIENKIEWICZA (St. Rynek 34) — g. 10-14.
WIELKOPOLSKIE MUZEUM WOJSKOWE (St. Rynek) — 9-18, niedz. i św. g. 10-15.
WYZWOLENIA M. POZNANIA (Cytadela) — g. 9-17, niedz. i św. g. 10-16.

MUZEUM ADAMA MICKIEWI-CZA (w Śmiełowie) — g. 10-16, niedz. i św. g. 10-16.

MUZEUM ŁOWIECTWA WIEL-KOPOLSKIEGO (w Uzarzewie) — g. 10-17.

MUZEUM b. obozu karno-sled-czego 1943-45 w Zabikowie (ul. Niezłomnych 2) — g. 9-16, niedz. g. 10-16.

MUZEUM ZIEMI ŚREDZKIEJ (w Koszutach) — g. 10-14.30, piąt. 10-17, sob. 10-12, niedz. 10-13.

PTF — Paderewskiego 7 — We-nus-77 i wystawa indywidualna Jaroslava Novotnego (CSRS) — do 14 IX.
KLUB MPK (Os. Piastowskie 25) — Wystawa malarstwa P. H. Wojciechowskiej — g. 10-20, niedz. i wolne sob. g. 12-18 (od 9 IX do 21 IX).